

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Vaja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 53. — ŠTEV. 53.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 5, 1926. — PETEK, 5. MARCA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

NEMČIJA NAJ GLASUJE GLEDE POLJSKE

Liga bo dovolila Nemčiji glasovati glede sedeža za Poljsko. — Kompromis določa nadaljno sejo sveta takoj potem, ko bo Nemčija postala članica. Chamberlain bo izrazil svoje nazore.

ZENEVA, Švica, 4. marca. — Kompromis, katerega bodo ponudili nemškemu zunanjemu ministru Stresemannu, ko bo došel semkaj v nedeljo, bo obstajal iz načrta, potom katerega bo vodstvo priporočilo vstop Nemčije v Ligo. Nato se bo vršila druga seja, ko bo vodstvo priporočilo določitve še enega, a ne stalnega sedeža.

Načrt vključuje seveda, da bo predlagana Poljska kot nova članica obenem z določbo, naj se določi poseben komitej, ki naj bi študiral tekom poltja reorganizacijo Lige ter podal jeseni svoje poročilo. Definitivno so ugotovili, da se ne bo podelilo nikakih stalnih sedežev v sedanjem zasedanju in da bo dobila Poljska začasni sedež le da se prepreči kabinetno krizo.

Tako Pariz kot Varšava sta prepričana, da bo nemški državni zbor, ki je odločno proti vsakemu povečanju brez dovoljenja Nemčije, sprejel ta načrt. Poročila iz Stockholma pravijo, da omejuje Švedska svojo opozicijo na podeljevanje dodatnih stalnih sedežev v sedanjem času, da pa ne bo nasprotovala nestalnemu sedežu za Poljsko, pod pogojem, da bo dr. Stresemann privolil v načrt.

LONDON, Anglija, 4. marca. — Danes zvečer se bo vršila v parlamentu debata glede stališča, katero naj zavzame angleška delegacija v Ženevi z ozirom na predlog, da naj se sprejme v Ligo narodov poleg Nemčije tudi Poljsko, Špansko in Brazilijo.

To je postalo znano včeraj zvečer, ko je odvrnil ministr. predsednik Baldwin na vprašanje Ramsay MacDonald, voditelja delavske opozicije, da bo stavil predlog za odgojenje do danes zvečer v namenu, da se dovoli zunanjemu ministru Chamberlainu podati ugotovilo glede ženevskega sestanka.

Spor, ki se je razvil v kabinetu tekom prejšnjega tedna je bil premosten na včerajšnjem sestanku kabineta. Sedaj se splošno domneva, da bo zunanji minister priznal, da je v tej deželi mogočna opozicija, da bi se pripustilo v svet še kak drugi narod razven Nemčije.

BRUSELJ, Belgija, 4. marca. — Emile Vandervelde, minister za zunanje zadeve je v belgijski poslanski zbornici opisal nevarnosti povečanja sveta Lige narodov. Boji se, da bi povečanje števila sedežev dovedlo do zmanjšanja vpliva zbornice, kajti vsi važni člani zbornice bi bili tudi člani sveta. Če lo oni narodi, ki bi imeli sedeže, bi izgubili na vplivu ker bi bile razprave težavne in nadležne. To bi dovedlo, oficijelno ali drugače, do stvarjenja komiteja, sestavljenega iz omejenega števila članov, ki bi tvorili resnično odločujoče zastopstvo.

O teh točkah mora razmišljati belgijska vlada, — je rekel minister Vandervelde.

Delavski voditelj mora v ječo.

EVANSVILLE, Ind., 4. marca. — Tyler Lawton, okrajni predsednik United Mine Workers v Indijani, je bil obsojen včeraj na 60 dni zapora ter \$200 globo, ker je prigovarjal premozarjem Green Mound rova, naj ustavijo delo v rovu.

Rov obratuje pod vodstvom sodnega upravitelja.

Delavci v majni, ki je pod sodnijskim nadzorstvom, ne smejo stavkati.

Angleška mornarica.

LONDON, Anglija, 3. marca. — Mornariški minister Briedgeman je izjavil danes v poslanski zbornici, da število angleških mornarjev v tem letu ne bo zmanjšano, ampak bo isto kot je bilo lanske leto.

Prodajalec strupenega žganja obtožen uboja.

49-letni Simon Zobel, ki je imel malo gostilno v Bronxu, je pod \$10,000 jamščino ter se bo moral zagovarjati dne 5. marca zastran uboja.

V soboto je prodal Thomasu Moore galono žganja. Ko je Moore izpil par kozarčkov ter pijače, je prišel mrtev na tla. Njegov prijatelj se mahaja v kritičnem stanju v bolnišnici.

Policist umorjen.

Policist John McGuire je umrl danes zjutraj v Roosevelt bolnici. Včeraj zvečer so ga našli nezvestnega, s par strelami v telesu, na 82. cesti in Columbus Ave. Ni znano, kdo ga je ustrelil. Bil je prideljen policijski stražnici na istočni 67. cesti.

OČE POKOJNEGA PREDSED. HARDINGA

Dr. George T. Harding, oče pokojnega predsednika, je došel na Daytona Beach v Floridi, kjer bo ostal do pozne spomlad. Levo od njega je njegova žena.

Najnovejši suhaški kraval v kongresu.

Suhači so bili strašno ogorčeni vspricho obdobja, da vodijo "dvojno življenje". — Tinkham in Upshaw sta se začela pripravljati, ko je prvi označil suhače kot sleparje.

WASHINGTON, D. C., 4. marca. — Trditve kongresnika George Tinkhama iz Bostona, da mora vsakdo, ki hoče biti kristijan in obenem prohibicionist, voditi dvojno življenje, je dovedla do ostre izmenjave besed med njim in kongresnikom Upshawom iz Georgije.

Kongresnik Tinkham je imel eno uro časa za svoj govor, v katerem je rekel, da so cerkve opustile svojo brigo za duševni blagor ter se lotile politike, kar je tudi dalo povod za proteste iz krogov vernikov. Nadalje je rekel:

— Vsakdo, ki skuša biti kristijan in prohibicionist, mora voditi dvojno življenje. Priporočam ta stavke gospodoma iz Georgije, in Texasa.

Zaključil je svoj govor z izjavo: — Resnica, potlačena na tla, bo zopet dvignila.

Kongresnik Upshaw je skočil nato kvitku ter rekel: — Ugotovilo onega katoliškega prelata, da je običajna praksa prohibicionistov napačno predstavljati dejstva, je nesramna laž.

Suhaški kongresnik Fred Britten iz Illenisa je stavljal kongresniku Upshawu vprašanja v postopku, da opravi iz njega ime kardinala, a to se mu ni posrečilo. Poslanika zbornice se je kmalu nato odgodila.

Francozi poročajo o uspehih.

FEZ, Maroko, 4. marca. — Francoška proti-ofenziva v ozemlju Mtiou plemen je bila popolnoma uspešna. Francozom prijazna plemena so se zopet nastanila v svojih vaseh. Rfška plemena so kljub močnemu odporu poglajali iz Taurta.

TANGER, Maroko, 4. marca. — Francoške in španske sile se vzporedno pripravljajo, da zavrnejo prihoda napad rifskega plemena. Španske čete hočejo takoj vpriporiti poskus, da uničijo rifske topove na Džebel Ziun, ki ogrožajo Tetuan.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA". NAJVEČ
JI SLOVENSKE DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Prazna upanja ruskega princa.

Aleksander, nečak zadnjega carja, je prišel v New York ter hoče ustanoviti na Long Islandu kolonijo ruskih emigrantov. — Pravi, da ne bodo sovjeti dolgo trajali.

Ameriško središče za ruske plemiške emigrante ali izseljence namerava ustanoviti v razdalji štiridesetih minut od New Yorka nekje v bližini Mineole. To se je izvedelo včeraj, ko je došel s francoskim parnikom "France" princ Aleksander Romanovski drugi nečak carja Nikolaja.

Ta ruska kolonija bo znana kot New Petrograd ter je pričakovati, da bo privabila prejšnje vojvode in manjše plemiče, ki so rešili vsaj toliko svojega prejšnjega bogastva, da si lahko privoščijo bivališče na Long Islandu.

Princ Aleksander je rekel, da ni obljubil podpirati podjetja, ki mu je tako ugajala, da je prišel prvič na obisk v Združene države.

Princ je odločno zavrnil možnost, da bi postala ta kolonija politično središče, kjer bi kovali načrte za strmoglavljenje sovjetske Rusije.

— Sovjeti ne morejo trajati, a njih padec bo prišel od znotraj in ne potem nazaj, — je rekel. — Pričakujemo povratek tamošnjega imperijalizma, ker so ljudje nezačevalni s sedanjo vlado, a nikdo ne more reči, če bo to jutri ali v desetih letih. Za revolucijo je treba denarja, a emigranti nimajo denarja.

Po vsem svetu pričakujejo ljudi, katerim se je dobro godilo pod takim režimom izbruh nadaljne revolucije. Dejstvo, da je ostali svet zanikal sovjetom priznanje, pomenja mnogo" za te ljudi, ker dabi sedanjo vlado.

Če bi bila monarhija zopet ustanovljena, bi bil najbrž pozvan na prestol veliki knez Ciril.

Princ Aleksander je prišel sem s svojo ženo ter se nastanil v Ritz Carltonu.

Kellogg molči glede izključenja.

WASHINGTON, D. C., 4. marca. — Državni tajnik Kellogg je danes odklonil prošnjo senatnega komiteja za zunanje zadeve, naj pojasni razloge, zakaj ni bila priuščena grofica Karolyi v Združene države.

Ta slučaj ter tudi slučaj grofice Cathcart je predložil senator Johnson iz Californije, a Kellogg

Roparski umor brata in sestre.

Premožna posestnika, brat in sestra, sta bila umorjena v Steubenville, O. — Očividno je bil rop motiv zločina.

STEUBENVILLE, O., 4. marca. — Pet in petdeset let stara Miss Nettie Herron in njen dva in šestdeset let stari brat Robert, premožna posestnika, so našli včeraj ubita. Mlekari, ki ni dobil nobenega odgovora na svoje trkanje, je razkril zločin. Hiša je bila temeljito razkrojena.

Miss Herron so našli z vrvjo krog vratu, visoko s kljuko na strepu. Krvava ovseva zrna so dovedla do razkritja brata. Ta je bil alit z železnim drogom ter je ležal v skednju, nekako dvesto korakov od hiše. Železni drog je bil skrit pod majhnim kupom sena.

Hiša je nudila sliko nereda. Oblasti domnevajo, da je bil rop motiv zločina in da je morilec pobegnil z izdatno svoto denarja, ker sta imela Herron vedno večjo svoto denarja v hiši. Prebivalci Jefferson okraja so takoj pričeli iskati domnevanega morileca, ker so nekateri sosedje odločno izjavili, da so videli malo pred razkritjem dejanja nekega črnca v bližini hiše, ki je nato odšel proti Steubenville.

Vse kaže, da je Herron ravno spravljal konje v hlev, ko ga je ustavil morilec, dočim je njegova sestra pripravljala večerjo.

Težka borba za kontrolno Pekinga.

Narodna ljudska armada generala Fenga je bila napadena na treh frontah. — Nasprotujoča si poročila glede izida bojev.

MOSKVA, Rusija, 4. marca. — Tukajšnji listi cenijo vojaško silo maršala Čang Tso Lina, kojega delavnost v Mandžuriji so zasledovali — tukaj z velikim zanimanjem, na skupno 300.000 mož, ki soje direktno pod njegovim poveljstvom. Na razpolago ima 630 strojnih pušk, 570 topov in 75 aeroplanov.

Če pridencemo k temu še čete generalov, ki so zvezani njim, dobimo silo 420.000 mož. Armada Čanga je dobro opremljena ter ma baše velika vojaška skladišča v Mandžuriji.

LONDON, Anglija, 4. marca. — Soglasno s poročilom na tukajšnji Daily Mail se je vnel med četami Čang Tso Lina in generala Penga, voditelja narodne ljudske armade boj na življenje in smrt za kontrolno Pekinga. Pozorišče bojev je Mačang, petdeset milj južno od Tientsina. Oklopni avtomobili so posegli v boje. Razstreljenih je bilo več mostov.

PEKING, Kitajsko, 4. marca. — Dames so poročali o odločilnih porazih narodne ljudske armade na dveh frontah. Poročila s fronte v provinci Homah izjavljajo, da je bila družina Kuomin armada uničena vsled hitrega prodiranja sil generala Vupenfuja.

je rekel, da noče razpravljati o tej zadevi v sedanjem času.

Kellogg je razpravljal s komitejem. Neobičajna skrivnost je obdajala konferenco. Senator Borah ni hotel podati nobenega ugotovila ter je rekel, da je državni tajnik nasprotoval njegovi predlogi.

ČASNIKARJI IN FOTOGRAFI PRETEPENI V PASSAICU

Policija v Passaicu je napovedala vojno vsem slikam glede štrajka ter je uničila fotografske aparate. — Tvorničarji si na vse mogoče načine prizadevajo provocirati nemire. — "Junaki" čini policije.

Policija v Passaicu in Cliftonu je očividno popolnoma izgubila glavo vspricho stavke tekstilnih delavcev. Včeraj zvečer je tako bedasto in beštijalno nastopila tako proti stavkujočim tekstilnim delavcem kot proti newyorškim časnikarskim poročevalcem in fotografom, da se je vsakdo vpraševal, kakšni motivi so pač napotili policijsko upravo v ozemlju stavke, da se tako prostituira pred vsem svetom.

Po napadu s plinskimi bombami na miroljubne stavkarje je potekel včerajšnji dan sorazmerno mirno. Sicer je pregnala policija tudi včeraj pikete iz bližine predilnic, a to smatrajo stavkarji sedaj že za rutino. Popoldne pa so stavkarji zopet formirali pikete, katerih ni policija dosti motila. Nikakor pa ni dopustila, da bi stavkarji korakali mimo Botany, Dundee in Gera tvornic.

Delavci so prišli iz Garfielda in Cliftona in ko jim je zaprla policija pot k Botany tvornici, so odšli po poti nazaj v Garfield. Tedaj pa se jim je postavil nasproti policijski kapitan Tony Battello iz Cliftona ter potisnil voditelje demonstracije za več kot en blok nazaj. Istočasno pa so tudi pričeli policisti pod vodstvom Battella tolči po delavcih s svojimi krepeljci. Tudi par plinskih bomb so zopet vrgli med množico.

Par mladičev je baje obmetavalo policiste s kepami. Tedaj pa se je pričelo resnično udarjanje po ljudski množici, ki je obstajala večinoma iz žensk in deklic. Poročevalci listov so se nahajali v neposredni bližini in ko so se pričeli zanimati za to, kar se je godilo, so jih policisti pregnali. Kljub temu pa so skušali ostati na svojih mestih.

Nato pa se je pričelo razbijanje fotografskih kamer. Razbiti aparati predstavljajo veliko vrednost. En sam importirani film-aparat Pathe News je vreden \$2000. Tudi nekateri nadaljni aparati so bili najdražje vrste.

Ravnanje policije je imelo značaj burke. Za "vzdržanje reda" ni bilo niti najmanjšega povoda, ker ni nikdo, razven policije, motil miru. Policija pa je s svojim nastopom pokazala, da je njen namen provocirati nemire v interesu tvorničarjev.

Obilo snega

ALBANY, N. Y., 4. marca. — Štirje dnevi neprestanih snežnih zametov so pokrili severni in zapadni del države New York z močnim zimskim plaščem. Na nekaterih mestih so dosegli snežni zameti višino šestih čevljev. Ceste v bližini Ogdenburga so bile včeraj blokirane. Večina šol na deželi je morala zapreti svoja vrata in dosti avtomobilov je obtičalo v snegu.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.70 2000 Din. — \$37.20 5000 Din. — \$92.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekoval urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75

300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljkatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po močnejnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in neprilakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani čenar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJHITREJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4497

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benadik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na celo leta valja list za Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00
Na pol leta	Za pol leta	\$3.50
Na celo leto	Za pol leta	\$3.00
Na celo leto	Za pol leta	\$1.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se plačuje po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

MUSSOLINI V STISKAH

Vsa znamenja kažejo, da ni položaj za Benita Mussolinija v sedanjem trenutku posebno ugoden.

Eden njegovih najbolj zaupnih sozločincev, njegov prejšnji privatni tajnik Rossi, je pobegnil iz Italije v Francijo, da bo tam kot pravi, razkrinjal Mussolinija.

Rossi trdi, — in to ni več dvomljivo, — da je odredil Mussolini umore političnih nasprotnikov ter osebnih sovražnikov v masah, da pa je v vsakem slučaju obdolžil svoje pomagače duševnega zasnovanja zločina ter izsilil v številih slučajih njih osebo ali celo njih usmrčenje.

— Pogosto, — je rekel Rossi, — je odstranil današnji diktator Italije neprijetne skrivce, katerih se je bal. Pogosto pa se je tudi na ta način osvetil nadnimi, ki niso v vsaki malenkosti in podrobnosti soglašali z njim ali katere je smatral za predobro in preveč razborte, da bi mu mogli brez pogojno slediti.

Mussolini, kot ga opisuje Rossi, je najbolj hinavski lopov in obenem tudi najbolj krvočlen morilec, kar jih poznata moderni svet in čas. Kajti če je vse to, kar je namignil Rossi resnično, potem spada sedanji vladar Italije med najbolj ostudne pošasti in volkodlake, ki jih je proizvedel današnji čas.

Da imamo v slučaju Benita Mussolinija opravka z zločincem v velikem štilu, se potrjuje tudi z druge strani. Nove preiskave madžarskega škandala glede ponarejanja francoskih frankov so pokazale, da sta razpredla ponarejanje frankov in s tem fašistovska zarota svoje mreže po vsej centralni Evropi. Strogo meščanska Daily News v Londonu piše glede tega:

— V Rimu je urad za mednarodne odnose s štabom sto in petdesetih sodelavcev, katerih pa ni v proračunu italijanskega zunanjega urada. Na čelu tega štaba stoji nečak kardinala Gasparrija. Ta se je podal leta 1923 na Madžarsko, da stopi v stik s "Prebujajočo se Madžarsko". Skušali so pridobiti grofa Apponyija za kandidaturu Albrehta Habsburžana in sicer z migljajem, da je Mussolini zadovoljen s tem kandidatom. Izdelali so načrt, da strmo glavi republiko v Avstriji ter stavijo na njeno mesto fašistovski režim pod madžarskim in italijanskim vodstvom. Neki zastopnik Poincarreja se je udeležil te konference v Budimpešti ter se zavzel za skupno postopanje z Bavarsko, a ob istem času naj bi proglasili neodvisnost Bavarske od nemške države. Dejstvo, da je imel madžarski fašistovski voditelj Ulain obenem z Albrehtom Habsburškim še par tedov pred razkritjem zarote za ponarejanje frankov v Rimu dnevna posvetovanja z Mussolinijem, meče novo luč na to zadevo. Tekom teh pogovorov se je razpravljalo o možnosti italijanskih pretenj na naslov Čehoslovaške in Jugoslavije, če bi se skušali ti dve državi vmešavati v zadevo.

Vseled razkritja ponarejanja frankov se je ta načrt zaenkrat izjalovil in iz tega razloga je tudi prišel morilni diktator Italije pisati na mirno pisalno in sicer v smeri proti Jugoslaviji. Prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo je imenoval "največji in najbolj važni dogodek za oba naroda". Gospod Mussolini mora biti v presneto velikih škripeh, če je začasno opustil svoj načrt za obkroženje in uničenje Jugoslavije ter postavil na mesto tega politiko zveze in prijateljstva s prajšjo Srbijo.

Vse kaže, da ne počiva Mussolini mirno, vsaj v sedanjem času ne. Bodoča razkritja Rossija, ki so seveda le potrdila tega, kar je bilo že davno znano svetu, bodo njegovo moč tako upodkopala, da more biti njegov padeč le še vprašanje najkrajšega časa.

VELIKONOČNA NAKAZILA.

Bliza se Velika Noč, z njo poletje, s poletjem pa posli, ki zahtevajo požrtvovalnost in stroške.

Razveselite svoje v domovini za Veliko Noč in jim obenem pomagajte. Najlažje vam je to mogoče z denarnim nakazilom. V zavesti, da se Vas bodo spominjali domači s hvaležnostjo, bodo ti prazniki tudi za Vas, ki ste daleč od njih, vselejši.

Naše cene so zmerne, naše poslovanje hitro in točno in v vsakem oziru zanesljivo.

DENARNA NAKAZILA V DINARJIH, DOLARJIH, IN LIRAH.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Če ste se naveličali navadnih...

PREISKUŠNJA nagnjenosti, bodisi napram prijatelju ali napram predmetu, je odvisna od tega, koliko blizu vam je oziroma koliko časa traja znanstvo.

Ponarejeni demant se sveti le nekaj časa, pravi demant se pa vedno blesketa.

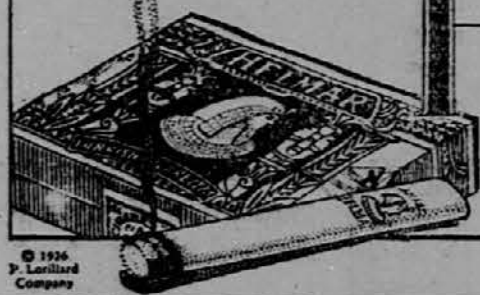
Ko se vprvič dotaknete z ustnicami Helmar, se vam odo takoj priljubile in dolgotrajna družabnost bo zavedno zapečatila vaše prijateljstvo.

Kajti Helmar je cigareta resnične značaja, in tak značaj se nikdar ne vkloni kakemu višjemu.

Seznanite se s

HELMAR

Kraljico izrednih cigaret

Dopisi.

Cicero, Ill.

Le malo kdaj je kak dopis iz našega novega mesta Cicero. Tukaj se naši Slovenci kaj radi naseljujejo. Vseled česar se naše novo mesto bolj obljuduje. Jaz sem tukaj nastanjen z družino že 15 let. V tem času je naraslo število ljudi za 62 odstotkov. Chicaga ni nam več ljuba. Preveč je umazana in zakajena. Tukaj v Cicero je pa čist zrak, lepe ulice ter nove palače. Pa kaj palače! Še lepše je ono, kar se v njih nahaja, namreč polni sodčki dobrega vinčka. Dobri časi so vsak dan. Veselice in druge zabave zaporedoma vsako soboto ali nedeljo. Vse se rado obrača in vrti okoli rdečih kozarčkov. Ko sem uvidel, da je vse veselo, sem tudi jaz povabil vse moje sobrate in prijatelje dne 13. februarja t. l. k moji 35-letnici zakonskega jarmu. Vse je bilo veselo. Še jaz in moja soproga sva se morala parkrat sukati, dasiravno so noge že bolj težke. Gotovo bo ta sestanek nam vsem v spominu. Kako bi ne bil, ker jih je jako malo, da bi dočkali v zakonu 35 let. Veže me dolžnost, da se vsem navzočim pristočno zahvalim.

Posebno moram pohvaliti našo kuharico Mrs. Adam in žene mojih sinov, ki so nam pripravile polno mizo različnih jedil. Hvala v mojem in ženinem imenu. Želim, da bi se zopet pri kakih drugih družini sestali v takem položaju.

Predno končam ta dopis, se pa v prvi vrsti zahvaljujem mojim štirim sinovom za lepa darila.

Omeniti moram, da smo čakali Voistadovih prijateljev do 4 ure zjutraj.

Pozdravljam vse čitatelje Glas Naroda po vsej Ameriki.

John Fabian in soproga.

Chicago, Ill.

V naši čičaški metropoli je precej zanimanja za slovenski narodni dom. Zveza slovenskih organizacij obstoji iz 15 društev. Nekaj društev je že prispevalo lepe svote v ta namen. Zastopniki te zveze žele, da bi se še ostala društva priključila in delovala za to prekoristno idejo. Slovenski narodni dom v Chicagu je neobhodno potreben, če si pomislimo na število Slovencev, pa nič nimamo. Slišijo se glasovi: Oh, saj imamo ta slovenske dvorane. S. N. P. J. ima eno, fara sv. Štefana drugo, ena je pa na Racine in 18. cesti. Vprašanje nastane, kdo lastuje te dvorane. Odgovor je takaj: Dvorano S. N. P. J. lastuje članstvo omenjene Jednote, pa ne mi čičaški Slovenci.

Dvorano sv. Štefana na 22nd in Lincoln lastuje čičaška nadškofija, ne pa mi Slovenci.

Dvorano na Racine in 18. cesti lastuje samo ena oseba. Torej to so tri dvorane, ki niso last čičaških Slovencev, temveč lastujejo jih oni, kateri imajo dobiček od njih. Vprašanje nastane, koliko pa mi imamo? Nič! Zaradi tega so se zastopniki društev sporazumeli in sklicali shod v korist slovenskega narodnega doma, da se rojakom pojasni potreba slov. narod. doma. Vsi

tisti, kateri ste za ali zoper te prekoristne ideje, pridite omenjeni dan in izrazite svoje mnenje. Zveza ima že precej lepe svote v ta namen. Zastopniki in drugi so trudniki so tudi vpisali lepe svote. Ako se stvar uresniči, svota že dozdaj znaša nad deset tisoč dolarjev.

Toraj, cenjeni rojaki, pridite na ta shod. Ne poslušajte tistih, ki pravijo, da iz te stvari ne bo nič. Seveda ne bo nič, ako boste imeli le tisto staro navado: Bom dal, kadar bom videl, da bo kaj. Zrtvaj, bodi zaščitnik pokazi, da se ne ustrašiš in da se zanimas za svojo lastno korist.

Toraj pridite vsi na shod. Po shodu bo seja zastopnikov, pri kateri boste lahko navzoči.

Nasvidenje 11. marca ob 8. uri večer v narodni dvorani št. 3 Racine in 18. cesti.

Član org. slov. društev.

Za pogorelce v Kalu

Občina Grahovo, je določila vlada 4000 lir, ki se porazdele med najbolj prizadete.

Za živinozdravnika

v Kanalu je imenovan dr. Anton Ravnik.

POTREBUJEM KUCHARICO

za v gozdarsko kampo, ali deklo za pomagati v kuhinji. Če katero veseli, naj piše za pojasnila.

Frank Muletz,
Camp 62, Box 4, Camden on
Gauley, W. Va.
(3x 5,6,8)

POTREBUJEM VEČ MOŽ

za delati drva, dober gozd, stalno delo; plača \$2.00 od kladre.

Joe Benko,
R. D. 1, Roulette, Penna.

Iz Jugoslavije.

Roparski umor v Beogradu.

V beograjskem predmestju Jatan Mali je bil pred kratkim izvršen grozen roparski umor. Sedemletno starko Maro Šurkalj so našlo zadavljeno v njenem stanovanju. Starka je imela, kakor pripovedujejo njeni sosedi, več tisoč zlatih turških lir, ki jih je podedovala po nekem sorodniku. Ves denar je izginil in ga je ropar brezdvomno odnesel.

Policija je zločinu na sledu.

Ponesrečena tatvina državnega denarja.

V Štipu v Macedoniji so po naključju odkrili veliko tatvino državnega denarja. Komandant 23. pehotnega polka je pri oknu opazil vojaka, ki je nesel dve polni vreči. Sleteč, da gre za tatvino, je vojaka ustavil. V resnici sta bili vreči polni papirnatih novčanic po 50 par. Vojak je priznal, da mu je vreči izročil podnarednik Stojčkov, ki jih je vzel iz uradnih prostorov. V vrečah je bilo novčanic za približno 100.000 dinarjev.

Osumljenci so bili aretirani.

Socijalni škandal v Sarajevu.

V Sarajevu je bil policiji te dni prijavljen slučaj, ki drastično osvetljuje nesocialno postopanje nekaterih službovalcev, ki izjemajo svoje nameščence. Tako je služkinja Z. B. prijavila policiji svojega gospodarja, kateremu služi že več let in ki ji ni dajal več nego Din. 1.25 plače na mesec. Tudi tega naravnost smešnega meska ji ni dal na roko, temveč je denar pošiljal njenemu varuhu. Na policijo sta bila pozvana služkinja in njen gospodar in pokazala se je istina služkinine pritožbe. Njen gospodar je svečano pritrdil, da ima res Din. 1.25 mesečne plače in to s tako močnim glasom, kakor bi šlo za cektine. Politijski uradnik je bil naravno konsterniran in tega ni mogel verjeti. Toda gospodar je činično pristavil: "Pa zakaj ne, saj sem se pogodil z njenim varuhom in račun je gotov". Zdi se, da njegov račun ne bo gotov, ker bo vmes posegla oblast kot zaščitnica delavca.

Jugoslovanski izumitelj v letalstvu.

V Kino-palaci v Beogradu je razstavljeno novo letalo z zračno turbino, ki se po obliki in principu močno razlikuje od dosedanjih letal. Konstrukcija je zelo kombinirana in ima to prednost, da se more letalo dvigniti navpično in takoj z mesta, na katerem se nahaja. Leteti more dalje z največjo nagljo v višini enega metra, kar je pri drugih aparatih popolnoma izključeno. Pri tem pa porabi zelo malo energije. Z veliko lahkoto leti naprej in nazaj, desno in levo, navzgor in navzdol. Aparat je izumil mehanik Ante Radošević. Zanimivo je, da je letalo uporabljivo tudi kot avtomobil in hidroplan.

Aretacija urednika "Beogradia".

Iz Beograda javljajo, da je bil na ukaz političnega oddelka uprave mesta Beograda aretiran dr. Oto Krstanović, član nove beogradske časopisne agencije "Beogradia" in bivši urednik "Belgrader Zeitung". Te dni sta izvršila dva policijska agenta hišno preiskavo v prostorih omenjene časopisne agencije. Nato je policija izvršila še hišno preiskavo pri dr. Krstanoviću. Na njegovem stanovanju so našli neke važne dokumente in knjige, na podlagi katerih je bil pridržan v zaprtju. Zatrdnjujejo, da bo proti dr. Krstanoviću uvedeno kazensko postopanje na temelju zakona o zaščiti države.

Kokoš, ki nese pol kilograma težka jajca.

V okolici Novega Sada je te dni kokoš neke kmetice znesla skoraj pol kilograma težko jajce, ki je imelo tri rumenjake. Kmetica se je jajca seveda nemudoma razveselila in o tem bolj, ker je upala, da bo kokoš nesla odselej le taka orjaska jajca, kar pa se ni zgodilo. Naslednja jajca so bila zopet navadne velikosti.

Peter Zgaga

Kaj je strašno, kaj je žalostno in kaj je grozno?

O tem so že dosti razpravljali pa kljub temu niso mogli pojmovnato določiti, ker je nekaterim grozno to, kar je drugim prijetno.

Mene je naprimer pretresla ta novica:

Searsdale, N. N., 4. marca. — V bolnišnici v White Plains je umrla včeraj Juliana Stemmmer, služkinja pri George B. Cliftonu. Umrla je vsled opeklin. Ko je kuhala se ji je vnela obleka. Nekaj časa je gasila, nato je pa zbežala na cesto ter se začela valjati po snegu. Toda bilo je prepozno. Ne zavestno so odvedli v bolnišnico, kjer je par ur kasneje umrla. Pokojna je dospela dne 8. februarja iz Nemčije v Združeno državo. Bila je sirota od devetletnega leta naprej, ko sta ji umrli oče in mati. V Ameriki ni imela nobene sorodnika in nobenega prijatelja. V Ameriki ni bila nit mesece dni.

Zadnjič sem slišal enega v Downtownu, ko je razpravljal o svojih duševnih in srčnih zadevah.

Takole je tožil: — O, ti ne veš, kako strašno rad sem imel svoj sedanjo ženo, dokler se nisva vzela. Tako rad sem jo imel, da bi ji bil najrajši požrl. Sedaj, ne sedaj, sedaj je pa vse drugače. — No, kako je pa sedaj? — Sga vprašali.

— Sedaj mi je pa žal, ker je ni sem požrl.

Ločitve zakonov so v Ameriki na dnevnem redu.

Kaj je vzrok ločitve? Nekateri pravijo, da to, nekateri da ono. Toda kaj je vzrok?

Jaz bi rekel, da je vzrok ločitve to, ker sta moški in ženska poročena.

Pa še eno o ločitvi.

Kratka, mlada žena je imela pametnega moža.

Naenkrat se je po mestu razneslo, da se je ločil od nje.

— Zakaj vendar? — so ga vprašali. — Saj je vendar tako lep in tako mlada.

— Samo zato, — je odvrnil, — ker je tako lepa in tako mlada.

Časopisje se javno norčuje iz ljudskega praznovanja. Praznovanje je res slaba lastnost.

Nekateri smatrajo za slabo znanje, če srečajo črnega mačka. Drugi mislijo, da bodo kaj drugega dan umrli, če vidijo pogreb, z kateri se strašansko boje številke trinajst.

Jaz v splošnem misem praznovanje. Ne plašim se niti mačke, niti pogreba. Po pravici pa rečem, da imam pred številko trinajst nek čuden respekt. Pa samo v gotovih czirih.

Če bi me kdo prosil na posodlo trinajst dolarjev, bi mu jih ne posodil.

S tem pa še ni rečeno, da bi mi jih posodil pet ali šest, če bi jih imel.

V Pasajcu je policija metala na trajkarje bombe ter jih polival z vodo.

Štrajkarji so se namreč strašno pregrešili.

Kakšen je ta njihov greh? Za svoje težko delo zahtevajo, koliko plače, da bodo lahko živeli kot ljudje.

V Ženevi se vrši veliko prerekovanje, kdo naj postane član Lige narodov in kdo ne.

Nemčija noče poleg sebe Španije, Poljske in Brazilije, Franco in Angleži pa nečajo Nemčije s se.

Kaj je namen Lige?

Ustanoviti sporazum med narodi, preprečiti vojne ter ustvariti medsebojno bratstvo.

Ako pogledamo na Balkan, Sirijo, v Maroko, v Primorje, Trolsko, Kitajsko in Mandžurijo, vidimo, da je Liga mrtvorojen mirni otrok v oskrbi očeta, ki ne mislijo na nič drugega kot na prepir in prepet.

NA ČAST NEZNANEMU VOJAKU

Pred kratkim je vojaštvo druge divizije obiskalo grof neznanega vojaka na Arlington pokopališču v Washingtonu. Col. Hanford McNider, pomožni vojni tajnik, je položil na grob krasen venec.

Reorganizacija sovjetske trgovine.

breskev. Približno 5000 dreves je bilo oškropljenih v eni uri in uspeh je bil isti glede učinka proti žuželkam kot s škropilnimi stroji na površini.

V Floridi so z dobrim uspehom uporabili aeroplan v borbi proti komarjem malarije. V Sierra narodni šumi pa so s pomočjo fotografije iz aeroplanov takoj odkrili drevesa, v katerih se je razpasel neki hrošč, ki tvori veliko nevarnost za gozdna drevesa.

TROJNI UMOR UMOL-NEGA

Na moskovski kliniki za umobolne se je te dni zgodil neverjetno drzen zločin sadistične sovražnosti proti zdravniku. Na kliniki se je zdravil neozdravljivo bolni delavec po imenu Lozgačev. Zdravil ga je v Moskvi najbolj upoštevani živčni zdravnik dr. Meisel. Te dni se je Lozgačev zopet priglasi v ordinacijo, nakar ga je dr. Meisel elektriziral, da poizkusi izločiti njegovo živčno bolezen z magnetizmom in z elektriko. Ko je dr. Meisel končal z električno masazo, je Lozgačev potegnil iz žepa revolver in ustrelil zdravnika naravnost v glavo. Krogla mu je prebila desno oko in povzročila hipno smrt.

Nato se je pobesneli Lozgačev napotil v sosedno sobo, kjer je ordiniral zobozdravnik Melčarski. Lozgačev je potegnil iz žepa revolver in sprožil na Melčarskega. Tudi njega je smrtno zadela, da se je na mestu zgrudil mrtav. Radi strela je prihitel v sobo šef-zdravnik klinike dr. Hirschfeld, nakar je zblaznjeni pacient sprožil nov strel še na tega zdravnika in ga težko ranil, tako da ni upanja, da bi ostal pri življenju.

Policija, ki je prihitela na poziv strežnikov, je vdrila v sobo, ko si je Lozgačev ravno pognal v sence kroglo. Pri njem so našli še eno pištolo, velik nož, brivno britev in pismo, v katerem sporoča, da se je hotel maščevati nad zdravniki, ker niso znali izločiti njegove bolezni.

Laura le Plante

narodjena kinematografska igralka.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

KAKO JE PUŠČAVA POSTALA RODOVITNA.

Znanstvena raziskava v poljedelstvu in iznajdba strojev, nadomestilo delo človeških mišic, je spremenila stotisoče kvadratnih milj ameriške prerije v rodovitna polja. Mesto brezdrevesne ravnine, koder so megole prerijski psi imamo danes ogromna pšenična polja in bogate pašnike.

Še do leta 1858 so nekateri resni ljudje nasvetovali uvažanje kamel v svrhu prometa čez tedaj takozvano "Veliko ameriško puščavo". Nekateri so sploh dvomili o možnosti rednega potovanja preko te puščave. Poročnik Pike, ki je načeloval ekspediciji po tej pokrajini od leta 1805 do 1807, je bil mnenja, da bo ravno nerodovitnost te pokrajine praveati blagoslov za ameriški narod. Poročal je namreč tako-le:

— Od teh brezkončnih prerij smo dobili vsaj eno korist, namreč to, da se bo prebivalstvo Zdržav naselilo samo do gotove meje in da se bo tako zagotovila rodovitnost Unije. Naši državljani, ki se tako radi potikajo širom Amerike, bodo namreč prisiljeni omejiti svoje naseljevanje proti zapadu le do rek Mississippi in Missouri in prepustiti prerije, ki niso za obdelovanje, preseljencem in neciviliziranim Indijancem.

Ali kaj se je zgodilo? Kansas in Nebraska, ki ležita sredi med severnim in južnim robom tedanje puščave, imata danes čez tri milijone prebivalcev, kolikor so jih imele združene države, ko je Pike napisal zgornjo opombo.

MLEČNI KRUH.

Mleko in pšenica skupaj tvorita jedilo izborne hranilne vrednosti, bodisi da sta bila pomešana pred pečenjem ali potem. Mleko zalaga s hranilnimi snovmi, ki jih pšenica nima, in narobe. Mleko na primer, je jako bogato na apnenec, dočim ga pšenica vsebuje le malo. Apnenec je mineral, ki ga telo neprestano potrebuje za izgradnjo in popravilo kosti in zob. Žalibog da je običajna ameriška hrana dostikrat precej siromašna na apnenec. Mlečni kruh je zato eno izmed sredstev, da se telo zalaga z bolj obilno količino tega

prepotrebne hranilnega materiala. Kruh, pripravljen z mlekom, ima tudi boljši okus in se ne postara tako hitro, kot kadar se rabi le voda pri umeščenju testa. Kruh, ki se prodaja kot "Milk bread" s strani pekarn, mora po predpisih poljedelskega departmanta vsebovati vsaj toliko mleka, da odgovarja tretjini tekočine, ki se jo rabi pri umeščenju testa. Kdor peče kruh doma in nima na razpolago svežega mleka, lahko rabi izhlapljeno ali evaporirano ali suho mleko z dobrim uspehom.

NASVET GOSPODINJAM GLEDE KUPOVANJA PERILA.

Kadar gospodinja kupuje blago po vatlu na takozvanih "white sales", ravna jako pametno, ako preizkusi kvaliteto blaga. Izvij konec iz tkanine, razpredi in razcefraj ga. Pazi, če so ti krogli vlakna približno iste ali jako različne dolžine. Blago z najdaljšimi vlakni enake dolžnosti je najbolj trpežno. Konec kratkih vlaken se ne spredejo dobro in blago se komati in razcefra, čim se odpre plast kleja, ki so jo natožili v tovarni. Tuko blago se tudi lažje maže. Pazi nadalje, da li so vlakna ravna in enako velika. Neenaka vlakna povzročajo voze, ki imajo posledice, da se blago hitreje obrablja na teh točkah.

Da sodiš o trdnosti tkanine,

stegni blago v ravni in preki smeri predenca, poprej v eni smeri, in potem v drugi. Razprskaj blago z nohtom. Pazi, če se vlakno izlahka zmakne z mesta. Čim tesnejša je tkanina, tem bolj trpežno je blago, ako so drugače vsi drugi pogoji enaki. Ako je tkanina jako redka, se bo blago skrčilo po pranju. Hitro odrgni rob blaga med prsti, da se prepričaš, da li je v njem mnogo škroba ali drugega kleja. Najboljše je še, ako vzameš demov vzorec in ga opereš. Zpomni si, da je mererizacija način obdelovanja, vsled katerega zadobiva bombaževina večji sijaj in boljše trpežnost. Resnično mererizirano blago se torej ne spremeni po pranju.

POGAJANJA ZA UREDITEV J UGOSLOVANSKEGA DOLGA NAPRAM A MERIKI.

Zakladniški departmet je ravno razposlal sledečo objavo tajnika Mellona, načelnika komisije za inozemske vojne dolgove:

Pogajanja za poravnavo dolga kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev napram Združenim državam se nadaljujejo med ameriško dolgovno komisijo in jugoslovansko delegacijo. Zlasti vsled okolščine, da se kongres pravkar bavi z davčnim zakonom, kateremu je senator Smoot posvetil svojo izključno pozornost, in vsled odsot-

nosti nekaterih članov ameriške komisije iz Washingtona, ni prišlo še do končnega sporazuma. — Dr. Stojadinović, finančni minister Jugoslavije, se je moral povrniti v Jugoslavijo, da zastopa svoj budžet v parlamentu. Ostali člani delegacije ostanejo tukaj, da dovršijo pogajanja. Mnoge izmed težkoč, ki so ovirale poravnavo, so bile odpravljene in upa se, da se doseže v kratkem sporazum.

AEROPLANI V BORBI PROTI ŽUŽELKAM.

Škropljenje iz aeroplanov se je izkazalo jako uspešno v borbi proti žuželkam, ki ogrožajo bombaž. Federalni urad to potrjuje. Za čiščenje rasti bombaževine tekoma lanskega leta so aeroplani oškropili čez 50.000 akrov bombažnih plantaž. Razvili so tudi poseben tip aeroplana za to svrhu. Na isti način so oškropili v Georgiji sadovnjake

za leta so aeroplani oškropili čez 50.000 akrov bombažnih plantaž. Razvili so tudi poseben tip aeroplana za to svrhu. Na isti način so oškropili v Georgiji sadovnjake

RUSKO - FRANCOSKA
POGAJANJA

ljenu. Za inozemstvo pomeni izboljšanje stikov z Rusijo. Monopol trgovine ostane neokrnjen.

Sovjetska Rusija je imela doslej dva urada za trgovino, in sicer enega za notranjo (Gostorg), drugega pa za zunanjo (Vnestorg). Praksa je pokazala, da sta dva urada, ki nad seboj tekmujejo, čisto odveč. Enotni komisariat lahko z večjim uspehom organizira in vodi celokupno trgovino. — Odvisnost domačega trga od inozemskih tržišč se kljub monopolizirani zunanji trgovini čedalje bolj čuti. Lansko poletje je začelo v Rusiji primanjkujevali tekstilnih izdelkov in urad za zunanjo trgovino je začel kupovati te izdelke v inozemstvu. Delavcem je dajala inozemsko blago po visokih cenah. Posledica je bila, da so zahtevali delavci zvišanje plač, kmetje so pa podražili vse poljske pridelke. In tako sovjetska vlada ni mogla zbrati dovolj blaga za izvoz. Vprašanje izvoza je pa v tesni zvezi s stabilizacijo valute. — Ker ni bilo izvoznega blaga, je začela valuta padati in vlada je morala omejiti svoje kupnje v inozemstvu. Kmetje so zahtevali, naj jim preskrbi vlada po nizki ceni inozemsko izdelke, ker drugače ne morejo prodajati poljskih pridelkov po zmernih cenah. Sovjetska vlada je spoznala, da je njena glavna naloga napolniti domača tržišča z razmeroma ceninim blagom. Samo v tem slučaju sme računati na pomešitev delovne sile in poljskih pridelkov. Kako naj sovjetska vlada izvaža pšenico, ko je pa notirala v decembru 1925 na domačem trgu 1.83 rublja za pud, dočim je bila cena pšenice v Londonu 1.82, v Ameriki 1.70, v Argentini pa 1.59 rublja. Ustanovitev enotnega komisariata je bila torej nujno potrebna. Napredujoči trgovski stiki z zapadno Evropo so zahtevali, da pride v trgovini do enotne volje, enotnega načrta in enotne politike.

In tako se je sovjetska vlada odločila za enotno vodstvo celokupne trgovine. Nova uprava zunanje trgovine bo organizirana tako, da preidejo funkcije dosedanjega Vnestorga na poedine sindikate, ki se bo ustanovljali po potrebi. Izvozni sindikati bodo izvažali v prvi vrsti one surovine in izdelke, ki ovirajo glavni del ruskega izvoza v inozemstvo. To je lan, les, premog, maslo, kožuhovina, jajea in živila. Vlažno vlogo bodo igrali tudi uvozni sindikati, ki bodo uvažali samo gotove vrste blaga. Doselej je bil poverjen nakup inozemskih izdelkov mnogim državnim in privatnim organizacijam. Med temi organizacijami pa ni bilo enotne politike, zato se je pogosto pripetilo, da so blago v inozemstvu preplačale. Z ustanovitvijo uvoznih sindikatov hoče sovjetska vlada to preprečiti. V prvi vrsti se ustanove sindikati za uvoz elektro - tehničnih potrebščin, lesnjeh in kemičnih izdelkov ter poljedelskih strojev. Sindikat za uvoz tekstilnih izdelkov je že ustanovljen.

Nova uprava zunanje trgovine pomeni delno decentralizacijo in prilagoditev k praktičnemu živ-

kazalo uposled, da so ruske tirjalve celo večje od francoskih, in da ima naposled Francija Rusiji plačati dolgove, ne pa obratno. Tega naziranja se sovjetska Rusija dosledno in trdovratno drži ter sploh ne priznava pogajanj o dolgovih. Baš v zadnji dobi so v Rusiji izšle študije in knjige, v katerih se točno in podrobno utemeljuje to naziranje, v katerem, kakor se trdi, sovjetska Rusija za nobeno ceno ne mara odjenjati.

Toda s tem še ni rečeno, da bi se Francija in Rusija vendar ne mogli pogoditi. Sovjetski strokovnjaki so izdelali o gospodarskem sporazumu načrt ter pričeli o njem pogajanja s Francozi. Ruski načrt je sledeč:

Francija naj dovoli sovjetski Rusiji nova velika posojila v obliki blaga in denarnih kreditov, kar bi se porabilo za pospešitev obnove njenega gospodarstva. — Sovjetska Rusija je pripravljena za te kredite plačevati višje obresti nego je običajno. Francoska vlada naj bi te obresti razdelila v dve vrsti: prva vrsta naj bi pomenila normalno obrestovanje in amortizacijsko kvoto za novi investicijski kredit, druga, manjša, pa bi se porabila za odplačevanje zahtevkov starih posojil carske Rusije. Toda pri tem se z ruske strani naglašja še prav posebej, da je ta razdelitev in karakterizacija oziroma uporaba obresti — inter-nazadeva Francije, ki sovjetsko vlado ne briga, zakaj za nobeno ceno se ne sme misliti, da Rusija normalno priznava bivše dolgove carske Rusije.

O tem piše na primer sam Trocki v navedenem smislu: on nava-ja tudi podrobne številke za delitev obresti.

To je ruski projekt, o katerem so se že razgovarjali s francoskimi zastopniki. V Rusiji vlada v vladnih krogih velik optimizem o predstojajočih pogajanjih, kakor se trdi. Toda dosedanje stališče francoskih zastopnikov ne upravičuje v polni meri takega optimizma. Sporazumeli se še niso o višini obresti: vrh tega bi sovjetska vlada rada dosegla kolikor mogoče dolg moratorij. Od nepristranskih strokovnjakov se nasproti sovjetskemu optimizmu opozarja, da francoska vlada še ni — francoska financa, saj pariška vlada ne predstavlja nikakršnega finančnega in ekonomskega monopola kot sovjetska vlada v Rusiji. Odpor angleških financ proti posojilu, ki ga je svojčas MacDonalddova vlada dovolila sovjedom, je svari len vz-gled tudi za Francijo. Naposled se opozarja, da je Francija danes finančno sama v zadregi in da bo težko Rusiji na razpolago za velike kredite.

V takem stanju se nahaja danes vprašanje sovjetsko - francoskih pogajanj za finančni sporazum. V Moskvi si želijo uspeha, ker upajo, da bi z njim dosegli vzgled, ki bi ga mogli uporabiti pozneje tudi v Londonu in morda še kje drugje.

Zaroka v Horthyjevi hiši.

Najstarejši sin madžarskega državnega upravitelja Horthyja Nikolaj Horthy, se je te dni zarobil s konteso Consuelo Karoly, hčerko grofa Karolyja. Zaročencu je 25 let, zaročanka je nekoliko mlajša.

INDIJANCA PRI PREDSEDNIKU

Te dni sta obiskala predsednika Coolidge-a 75-letni indijanski glavar Magpie in njegov tovariš Wolf Chief. V Washingtonu bosta razpravljala glede potroplja, ki so ga našli v indijanski rezervaciji.

Slovensko
Amerikanski
Koledar

za leto 1926

ima sledečo vsebino:

Pesem

Koledarski del.

Poglavje o praznikih, letnih časih in mrkih.

Premogovna industrija v Ameriki.

Detektivska zgodba.

Svetovna mesta.

Divji konji v Montani.

Inženirska čuda preteklosti.

Gumij — novo zlato svetovne finance.

Strašna bolezen — rak.

Doživljaji lačnega v New Yorku.

Tam za brezami.

Sibirske slike.

Abdel Krim.

Dogodek na ladji.

Angleški državnik Lord Curzon.

Pleme in pol na Norfolk otoku.

Strup v kriminalistiki.

Izgubljeni kontinent.

Življenje v morskih globočinah.

Prodiranje v polarno ozemlje.

Amudsen o svojem polarnem poletu.

Hjalmar Branting.

Kitajska.

Sunjatsen.

Koliko se popije na svetu.

Ustroj telesa in značaj.

Načrt novega koledarja.

Pavel Hindenburg.

Smrt Roberta La Folletta.

Doživljaji v džungli.

Vpliv nikotina.

Židovska univerza.

Uporaba nekaterih zdravilnih rastlin.

Vpliv podnebja na duševno bolezen.

Raznoterosti.

Smešnice.

KOLEDAR KRASI OBILO RAZNIH SLIK.

Cena 50c

Naročite ga takoj, ker smo ga tiskali le omejeno število.

‘GLAS NARODA’
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK CITY

MUHA — PRENAŠALKA

BOLEZNI

Kadar nas poleti nadlegujejo silne muhe, nas to večkrat tako vznemirja, da jih začnemo brez usmiljenja pobijati. Ako pa zagledamo v zimskem času kje kako muho, ki je še preostala od poletja, nas nehoti zaziblje v sanje in v duhu se nam zopet pojavijo oni lepi poletni dnevi. Tako muho pustimo pri miru, kot bi se nam rešila smilila. Toda ravno te zimске muhe, ki so še preostale od poletja, nam povzročajo največ škoda, ker se ravno iz teh izleže nov zarod, ki nas bo nadlegoval naslednje poletje. Ena sama muha izleže do 600 jajčec, in sicer 100 do 150 naenkrat. Ako torej ubijemo pozimi eno samo muho, ravno toliko zadelje, kakor če bi jih poleti 600 ubili. V 24 urah se iz jajčec izvalje ličinke, ki se potem zabujajo in v 26 dneh dorastejo v popolne muhe. Muham najbolj dišijo izmetki in odpadki živali in ljudi. Najraje obkrožujejo mrhovino in bolne ljudi, k majo gnojne rane. Tu se čenčijo in naberejo na svoje nožice polno bakterij, ki jih potem prenašajo na jedila in zdrave ljudi. Za mnoge bolezni so dokazali, da je muha glavna prenašalka. Najprej prenesejo otroško grizlo, drisko, potem kolero, a tudi za tuberkulozo, vranični prasad in gobavost so zelo nevarne.

Ker prenašajo trebušni legar v prvi vrsti muhe, zato jih imenujejo v nekaterih krajih tudi "tifusne muhe". Poleg tega pa so muhe osumljene še kot prenašalke ošpic, škrlatinke in nekaterih očesnih bolezni.

NEKAJ O TAJNI PISAVI

Vlade, armada, poveljstva ob času vojne, pa tudi trgovski in bančni krogi itd. polagajo veliko važnost na to, da njihovih poročil in naročil ne morejo brati nepoklicani, tudi če jih dobe v roke. V ta namen služijo šifrirana pisma in brzojavke. A tudi te ne ostanejo vedno tajne. Ravno čisti, pred katerim bi posebno hoteli skriti vsebino, lahko pride na kak način do ključa in potem se lahko dešifrirajo brzojavke. Pa tudi brez take špijonaže posebno spreten in bistri človek lahko sam najde ključ. Med vojno so imele vse države dešifrirne pisarne, ki so imele nalogo razložiti tajna poročila sovražnikov. Uradniki so dobili tekom časa tako prakso, da je bila težka kaka tajna pisava, ki bi jo komu ne razvozlati.

Tega se odsej ni bati. Danski inženir poročnik Beyer, sedaj železniški asistent, je izumil aparat za šifrirano pisanje, ki jo more prebrati le, kdor ima enak stroj. Novi aparat obstoji iz dveh na poseben način zvezanih pisalnih strojev. Če udariš na enem na gotovo tipko, recimo na H, bo drugi stroj napisal C ali kaj drugega, kakor sta, pač stroj zvezana. Glavno posredovalno vlogo igra neko zobato kolo, ki ima 50 ali lahko tudi več zob. Če ima 50 zob, bo drugi stroj po 50 črkah zopet za isto črko napisal ono drugo, kot jo je prvič. Uporaba aparata je jako enostavna. Na prvem stroju tipkaš tekst v navadni pisavi, drugi stroj pa piše sam šifrirano. Naslovnik, ki mora imeti natančno enak stroj, pretipka šifrirano poročilo na enem stroju, in na drugem se mu prikaže pravi tekst.

Listi novo iznajdbo jako hvallijo. Ampak če bodo izdelovali aparate po tem enem sistemu in bo različna samo po številu zob posredovalnega kolesa, kaj potem? Več kot par sto zob pač kolo nobenega aparata ne bo imelo. In če bo šlo za važno stvar, si na primer vojskovočevalna država lahko privoščiti ljudem, da si nabavi aparate s številom zob od 50 do 100 ali več, za praktično ujesto depše na vseh: en aparat bo že pokazal pravi tekst. Sploh je nemogoče izumeti pisavo, ki bi se ne dala dešifrirati.

Knjigarna "Glas Naroda"

Milčinskijevi spisi:

Malenkosti (Ivan Albrecht)	25
Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino	25
Notarjev nos, humoreska	35
Narod ki izmira	40
Naša vas, I. del, 14 povesti	90
Naša vas, II. del, 9 pov.	90
Nova Erotika, trd. vez.	70
Naša leta, trda vez.	80
Naša leta, broširano	60
Na Indijskih otokih	50
Na Periji	30
Nihilist	40
Narodne pripovedke za mladino ..	40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50

Narodna biblioteka:

Kranjska čebelica	90
V gorskem zakotju	35
Za kruhom	35
Črtice iz življenja na kmetih	35
Babica	1.—
Berač	35
Elizabeta, angleška kraljica	35
Amerika, povsod dobro, doma najbolje	35
Boj s prirodo, Treskova Urška ..	35
Zaroka o polnoči	35
Emanuel, lovčev sin	35
Spisje	35
Beatni dnevnik	60
Grška Mytologija	1.00
Svatoslav	35
Z ognjem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	35
Bojka kazen	35
Napoleon I.	75
Zaroka v polnoči	35
Emanuel, lovčev sin	35

Obiski. (Cankar). Trdo vezano ..	1.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka ..	25
Ogenj tr. v.	1.30
Pesmi v prozi, trdo vez.	70
Prigodbe čebelice Maje trda vez. ..	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	25
Pariški zlatar	35
Pingvinski otok tr. v.	90
Pod svobodnim solncem 1. zv.	1.00
Plebanuš Joanes tr. vez.	1.—
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem	50
Poslednji Mehikane	30
Pravljice H. Majar	30
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku ..	35
Po strani klobuk, trdo vez.	90
Požalec	25
Prapračneve zgodbe	25
Patria, povesti iz irske junaške dobe ..	30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	25
Ptice selivke, trda vez.	75
Pikova dama (Puškin)	30
Pred nevihto	35
Pravljice in pripovedke (Košutnik) ..	40
1. zvezek	40
2. zvezek	40
Rablji, trda vez.	75
Robinson	60
Razkrinkani Habsburžani (Larish) ..	35
Revolucija na Portugalskem	30
Rinaldo Rinaldini	50
Slovenski šaljičev	40
Slovenski Robinson, trdo vezan	70
Suneški invalid	35
Skozi široko Indijo	50
Sanjska knjiga Arabska	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	90
Sanjska knjiga, mala	60
Spake, humoreske, trda vez.	90
Strahote vojne	50
Sveta noč, zanimive pripovedke	30
Strup iz Judeje	75
Spomini jugoslov. dobrovoljca — 1914—1918	1.—
Stritarjeva Anthologija trda vez	90
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman ..	80
Sv. Genovefa	50
Sveta Notburga	35
Sredozimci, trd. vez.	60
broš.	40

Shakespeareve dela:	
Machbet, trdo vez.	90
SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:	
1. zv. Poznava Boga	30
7. zv. Jagnje	30
8. zv. Pirhi	30
13. zv. Sveti večer	30
14. zv. Povodenj	30
17. zv. Brata	30
SPLOŠNA KNJIŽNICA:	
Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš. 0.35	
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš.	50
Št. 3. Ivan Roman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	35
Št. 4. Ovetko Golar: Poletno klaste, izbrane pesmi, 184 str., broš.	50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Žolna in njegova družina, veselomodro črtice I., 72 str., br. 0.25	

Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veselogra v eem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš.	25
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broš.	35
Št. 8. Akt št. 113	70
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	70
Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Ternou, reliefna karikatura iz minulosti, 55 str., broš.	25
Št. 11. Pavel Golia: Peterčkov polednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str., broš.	35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v 4 dejanjih, 91 str., broš.	30
Št. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br.	80
Št. 16. Janko Samec: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	45
Št. 17. Prosper Marimee: Verne duše v vicah, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str.	30
Št. 18. Jarosl. Vrchlicky: Oporoka lukovskega grajščaka, veselogra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	25
Št. 19. Gerhart Hauptmann: Potopljivi zvon, dramatska bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompaci in Komuraski, japonski roman, iz češtine prev. dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	45
Št. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str., broš.	25
Št. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., br.	30
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš.	80
Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja ..	80
Št. 26. L. Andrejev: Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str., br.	35
Št. 27. Fran Erjavac: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	35
Št. 29. Tarzan, sin opice	90
Št. 31. Roka roko	25
Št. 32. Živeti	25
Št. 35. Gaj alustij Krisp: Vojna s Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš.	50
Št. 36. Ksaver Meško: Listki, 144 str.	65
Št. 37. Domače živali	30
Št. 38. Tarzan in svet	90
Št. 39. La Boheme	1.—
Št. 46. Magola	1.—
Št. 47. Misterij duše	90
Št. 48. Tarzanove živali	90
Št. 49. Tarzanov sin	90
Št. 50. Slika De Graye	1.20
Št. 51. Slov. balade in romance	80
Št. 52. Sanin	1.—
Št. 54. V metežu	50
Št. 55. Namisljeni bolnik	50
Št. 56. To in onkraj Sotle	30
Št. 57. Tarzanova mladost	90

Spilmanove pripovedke:

2. zv. Maron, krčanski deček iz Libanona	25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kaskih gor	25
4. zv. Praski judek	25
8. zv. Tri Indijanske povesti	30
9. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japonskega	30
10. zv. Zvesti sin. Povest iz vlade Akharja Velikega	25
11. zv. Rdeča in bela vrtina, povest ..	30
12. zv. Korejska brata. Črtica iz mislonov v Koreji	30
13. zv. Boj in zmaga, povest	30
14. zv. Prisega Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske ..	30
15. zv. Angelj snijev. Braziljska povest	25
16. zv. Zlatokopi. Povest	30
17. zv. Prvi med Indijanci ali vojna v Nikaraguo	30
18. zv. Preganjanje Indijskih mislonarjev	30
19. zv. Mlada mornarja. Povest ..	30
Tisoč in ena noč, trdo vezana	90
Tatič, Bevk, trd. vez.	75
Tri povesti (Flaubert), trd. vez.	75
Tri povesti grofa Tolstaja	50
Tri novele, tr. v.	30
Turki pred Dunajem	60
Trčutki oddiha	40
Vera (Waldova) broš.	35
Vijšnjeva repatica (Levick) vez. 1.—	
Vitnar, Rabindranath Tagore trdo vezano	75
broš.	25
Vojška na Balkanu, s slikami	25
Volč spokornik in druge povesti za mladino	1.00
Valentin Vodnika izbrani spisi	30
Vodnik svojemu narodu	25
Zgodba Napol. huzarja vez.	2.—
Zmisl smrti	60
Zadnji dnevi nesrečnega kralja ..	60
Zadnja pravda, trdo vezana	75
Zadna pravda	50
Zmaj iz Bosne	70
Zlatarjevo zlato	90

Za milijoni	65
Zenini naše Koprnele	35
Zmote in konce gospodične Pšve ..	30
Zgodovinske anekdoti	30
Zločin v Orsevalu 246 str.	1.—
Zbirka slovenskih povesti:	
1. zv. Vojnomir ali poganstvo	35
2. zv. Hudo brezdan	35
3. zv. Vesele povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh	60
Zbrani spisi za mladino (Gangl):	
1. zv. trdo vezano. Vsebuje 15 povesti ..	50
2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi ..	50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti ..	50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti ..	50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat	50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti ..	50
Umetniške knjige s slikami za mladino:	
Pepelka; pravljica s slikami	1.60
Rdeča kapica; pravljica s slikami ..	1.00
Snežuljica; pravljica s slikami	1.00
Trnoljčica, pravljica s slikami	1.00

Knjige za slikanje:

Mlada slikar	75
Slike iz pravljic	75
Knjige za slikanje dopisnic, popolna s barvami in navodilom:	
Mlada greda	\$1.—
Mladí umetnik	1.20
Otroški vrtec	1.20
Za kratek čas	1.20
Zaklad za otroka	1.20

IGRE:

Beneški trgovec. Igrokaz v 5 dejanj ..	60
Burke in šaljiivi prizori, eno in več dejanj	84
Dolina solz. 3. enodejanka; Dva svetova. Dedščina. Trpini	1.00
Dnevnik. Veselogra v 2 dejanjih	30
Oyrano de Bergerac. Hoerica komedija v 5 dejanjih. Trdo vezano ..	1.70
Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v 4 dejanjih	50
Eda, drama v štirih dejanjih	30
Hlapec Jernej, v 9 slikah	50
Mati, Meško, tri dejanja	70
Marta, Semen v Richmondu 4 dejanja ..	30
Starinarica. Veselogra v 1 dejanju ..	30
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah ..	30
Sovražnik žensk, enodejanka,	35
Tončkove sanje na Miklavšev večer ..	60
Mladinska igra s petjem v 2 dejanjih ..	60
R. U. R. drama v 3 dejanjih s predigro (Čapek) vez.	45
Revizor, 5 dejanj trda vezana	75
Ujetnik carevine, veselogra v 2 janjih	30
Veronika Deseniška, trda vez.	1.50
Za križ in svobodo, igrokaz v 5 dejanjih ..	35

Ljudski oder:

3. zv. Miklova zala, 5 dejanj	70
4. zv. Tihotapec, 5 dejanj	60
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja	60

Zbirka ljudskih iger.

3. snopič. Mlin pod zemljo. Sv. Neža, Sanje	60
9. snopič. Na Betlehemske poljanah. Kazen ne izostane. Očeta kletev, Čašica kave	30
12. snopič. Izgubljen sin, V. ječi, pastirici in kralji, Ljudmila, — Planšarica	30
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok	30
14. snopič. Junaška deklica. Sv. Boštjan, Materin blagoslov	30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža	30
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka	30

PESMI IN POEZIJE:

Bob za mladi zob, trda vez.	40
Gregorčič, poezije trda vez.	75
Gregorčičeve zbrane pesmi s sliko ..	40
Goede; Pored narodnih pravljic o Vrčkem jezeru. (A. Funtek) ..	75
Trdo vezano	75
Kettejeve poezije trda vez.	1.10
Kraguljčič (Uta)	65
Ko so svele rože, trda vez.	60
Moje obzorje (Gangl)	1.25
Marcic (Gruden) broš.	30
Prešernove poezije trda vez.	1.—
Primorske pesmi (Gruden) vez.	35
Pohorske poti (Glaser) broš.	30
Slutne (Albrecht) broš.	30
Pesmi Ivan Zormana	30
Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini	1.25
Slovenska narodna lirika. Poezije ..	50
Oton Zupančič:	
Ciciban, trd. vez.	50
Mlada pota, trda vez.	50
Sto ugank	50
V zarje Vidove, tr. vez.	90
Vijolica. Pesmi za mladost	60

Zvončki. Zbirka pesnij za slovensko mladino. Trdo vezano	90
Zlatorog, pravljica, trda vez.	60

PESMI Z NOTAMI:

Priložnostne pesmi (Grum)	\$1.10
Slovenski akordi (Adamič) I. zv.	75
Slovenski akordi (Adamič) II. zv.	75
Pomladanski odmevi I. in II. zv., vsak	45
Ameriška slovenska lira (Holmer) ..	1.50
Orlovke himne (Vodopivec)	1.20
10 moških in mešanih zborov (Adamič) ..	45
16 jugoslovanskih narodnih pesmi (Adamič) 2. zv.	80
Dvanajst pesmi I. in II. zv. izdala Glasbena Matica	50

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI:

Slovenske narodne pesmi (Hubad) izdala Glasbena Matica	40
Trije moški zbori (Pavčič) izdala Glasbena Matica	40
Domovini (Foerster) izdala Glasbena Matica	40
Narodna nagrobica (Pavčič)	35
Gorski odmevi (Laharnar) 1. zv.	45
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv.	4

MOŠKI ZBORI:

Pastirica, Kanglica, Snegulčica	45
Nočne pesmi (Adamič)	1.25
Šest pesmi, izdala Glasbena Matica ..	75
Štirji samospevi, izdala Glasbena Matica ..	45

MEŠANI ZBORI:

Planinske II. zv. (Laharnar)	45
Trije mešani zbori, izdala Glasbena Matica	45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Gorske cvetlice (Laharnar) četvero in petero raznih glasov	45
Jaz bi rad rudečih rož, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvo-spev	20
V pepelnici noči (Sattner), kantanta za soli, zbor in orkester, izdala Glasbena Matica	75
Dve pesmi (Prelovec) za moški zbor in bariton solo	20
Kuplet (Grum). Učeni Mihec, kranjske šere in navade, nezadovoljstvo, 3 zvezki skupaj	1.00
Kuplet Kuza - Mica (Parma)	40
Naši himni (Maroll) dvoglasno s spremljevanjem klavirja	15

PESMARICE GLASBENE MATICE:

1. Pesmarica, uredil Hubad	2.50
2. Slovenske narodne pesmi (Bajuk)	45
3. Narodne pesmi (Gerbič)	30
4. Korške slovenske narodne pesmi (Svikiaršič) 1., 2. in 3. zv. skupaj	1.00
Slovenske narodne pesmi Benečije (Orel)	45
 MALE PESMARICE:	
Št. 1. Sabske narodne himne	1.10
Št. 1. a. Sto čutis, Srbije tužni	1.10
Št. 2. Zrinjski Frankopan	1.10
Št. 4. Pod oknom	1.10
Št. 5. V sladkih sanjah	1.10
Št. 6. Jadransko morje	1.10
Št. 7. Pri oknu sva molče stonela	1.10
Št. 8. Slovo	1.10
Št. 9. Pogled v nedolžno oko	1.10
Št. 10 Na planine	1.10
Št. 11. Zvečer	1.10
Št. 12. Vasovalce	1.10
Št. 13. Podoknica	1.10
Narodne pesmi za mladino (Žirovnik) 3 zvezki skupaj	5.50
Slavček, zbirka solskih pesmi (Medved)	5.50
Vojaške narodne pesmi (Kori)	5.50
Narodne vojaške (Ferjancić)	5.50
Lira, srednješolska 2 zvezka skupaj	5.50

Prosper Merimee:

Verne duše v vicah.

(Nadaljevanje.)

Sklonjen nad svojo motiko, je zapazil senca moža, ki se je ustavil tik pred njim. Misli je, da je kdo od menihov in ne da bi dvignil glavo, je pozdravil z Ave Maria. Toda odgovora ni dobil. Ker se senca ni ganila, je iznenaden pogledal kvisku in je videl pred seboj mladega moža, odetega s plaščem, ki mu je segal prav do tal; obraz pa mu je zasenčeval klobuk z velikim belim in črnim peresom. Molče ga je opazoval mož z izrazom zlohotnega veselja in silnega zaničevanja. Nekaj minut sta srepo gledala drug drugega. Končno se je neznanec za korak prestopil proti njemu, snel klobuk z glave in rekel:

— Me poznate?

Don Juan ga je motril silno pozorno, toda spoznat ga ni mogel.

— Se ti spominjate obloge Berg op Zooma? — je vprašal neznanec. — Ali ste pozabili na vojaka, imenovanega Modesto?

Don Juan je vztrepetal. Neznane pa je hladno nadaljeval:

— ... vojaka, imenovanega Modesto, ki je ustrelil vašega čednega prijatelja dona Garcijo, mesto vas; kajti na vas je meril. Modesto — sem jaz, imam pa še drugo ime, don Juan; pišem se don Pedro de Ojeda; jaz sem sin dona Alfonza de Ojeda, katerega ste umorili; jaz sem brat dona Te-reze de Ojeda, katero ste umorili.

— Brat moj, — je rekel don Juan in je pokleknil predenj. — neomečeno sem ves pokrit z zločini, da se spokorim zanje, nosim to obleko, da se spokorim zanje, sem se odpovedal svetu. Če mi morete sploh na kakšen način dopustiti, prosim, mi ga povejte. Ne bom se ustrašil niti pred najtrše kaznijo, samo, da me ne boste preklinjali.

Don Pedro se je bridko nasmehnil.

— Pustimo svetohlinstvo, gospod de Marana. Kar se tiče kletev, jih zaslužite. Samo preveč sem nestrepen, da bi mogel čakati na njihovo izpolnjenje. S seboj pa nosim nekaj bolj uspešnega kakor kletve.

Ob teh besedah je odgrnil plašč in mu pokazal dva dolga rapirja. Potegnil jih je iz nožnic in ju zasačil v zemljo.

— Izberite, don Juan, — je dejal. — Praviho, da znate dobro sukati meč; tudi jaz sem spreten v teh stvarih. Poskusimo, kaj je resnice na tem.

Don Juan je napravil znamenje križa in rekel:

— Brat moj, ne pozabite, da me veže obljuba. Nič več nisem don Juan, katerega poznate, ampak brat Ambrozij.

— No, dobro, brat Ambrozij, moj sovražnik ste. In če nosite eno ali drugo ime, jaz vas sovražim, in jaz se hočem maščevati.

Don Juan je zopet pokleknil predenj.

— Če hočete moje življenje, brat moj, vzemite ga. Kaznujte me po svoji volji.

— Bojazljivci svetohline! Ali se hočete norčevati iz mene? Če bi te hotel ubiti kakor steklega psa, ne bi jemal dveh mečev s seboj. Torej umro, izberi in brani se.

— Ponavljam, brat moj, ne morem se boriti, morem pa umreti.

— Pedlež! — je besno zakričal don Pedro, — saj so mi pravili, da si bil pogumen. Že vidim, da si le nesramen strahopetec.

— Pogumem, brat moj! Prosim Boga, da mi podeli moč, da me zopet ne potegne vase vrtnice prejšnjih gločinov. Zbogom, brat moj, odhajam, ker vidim, da vas moja navzočnost razburja. Da bi enkrat spoznali, da je moj kes iskren, kakor je v reneici.

— Že je naredil par korakov, ko ga je don Pedro zgrabil za rokav in ga ustavil.

— Vi ali jaz, — je zaklical. — Živa ne pojdeva odtod. Sezite po enem izmed teh dveh mečev, kajti, naj me hudiče vzame, če verjamem le besedi teherjemjad!

Don Juan ga je prosiče pogledal in storil še en korak; toda don

Pedro ga je nasiloma ustavil in prijel za ovratnik:

— Nesramni morilec, ti torej misliš, da se izmuzneš iz mojih rok? O, ne! Na kosce ti raztrgam to hinavsko oblečo, ki zakriva hudičevo kopito; morda boš potem imel pogum za boj z menoj.

S temi besedami ga je surovo pritisnil ob zid.

— Gospod Pedro de Ojeda, — je zavpil don Juan, — ubijte me, če vas je volja, toda boril se ne bom. — Prekrižal je roke in pogledal dona Pedra z mirnim, čeprav ponosnim pogledom.

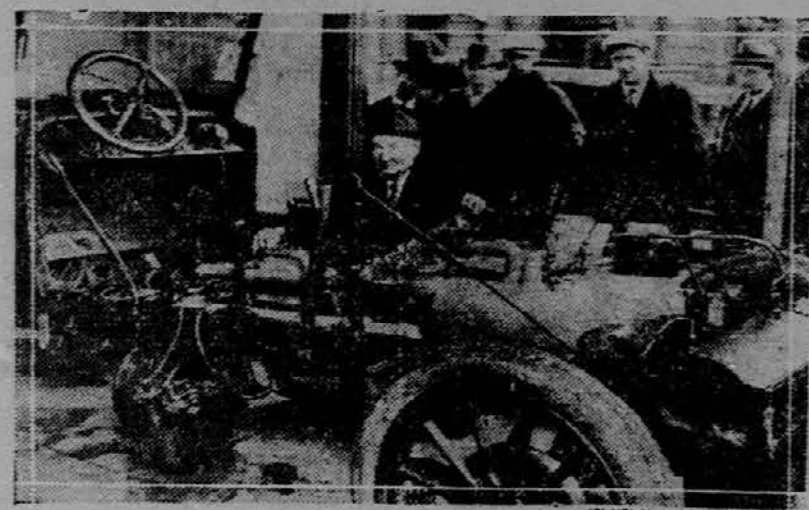
— Da, ubijem te, podla duša, toda še preje te otepem kakor strahopetca, kakršnen si!

In prišlo mu je za ušesno; prvič je bil don Juan udarjen. Don Juan je zardel kakor rak. Nekdanji ponos in jeza sta vzplapolala v njegovem sren. Brez besede je skočil k meču in ga pograbil. Don Pedro je prijel drugega in se postavil v bran. Napadala sta oba divje in se branila z enako pobe-snelostjo. Meč dona Pedra se je zasekal v haljo dona Juana, in je zdrsil ob telesu, ne da bi ga ranil. Meč dona Juana pa se je zasadił skoro do ročaja v nasprotnikova prsa. Don Pedro je na mestu izdihnil. Ko je don Juan videl svojega sovražnika zleknjenega pred seboj na tleh, je obstal nepremičen in ga zmeden gledal. Počasi se je zavedel in spoznal svoj zločin v vsaj grozi. Padel je na mrtveca, in ga skušal priklicati v življenje. Toda videl je že preveč ran, da bi mogel le malo podvomiti, da ta rana ni smrtna. Zlezo se mu je, da se ma sam ponuja odkravljeni meč na tleh, da kaznuje še sebe; spoznal pa je kmalu nove hudičeve zanke, stekel k predstojniku in ves iz sebe planil v njegovo celico.

Padel je pred njim na kolena in mu s solzami pripovedoval o greznem prizoru. Od začetka prior kar verjeti ni mogel in je mislil: da je ubože zblaznel vsled prevelikih muk. Toda ob pogledu na okrvavljene roke in obleko dona Juana, pač ni mogel več dvomiti o resnici. Bil je silno preudaren človek. Takoj je spoznal, kakšna sramota bi legla na samostan, če bi se v mestu razvedela ta pustolovščina. Nihče ni videl dvoboja. Zakril ga je celo prebivalcem samostana. Ukazal je donu Juanu, naj mu sledi; z njegovo pomočjo je odnesel mrtveca v nizko sobo in jo zaklenil. Nato je zaprl dona Juana v celico in odšel h corregidorju, da ga obvesti o vsem.

Ni bilo težko potlačiti celo zadelo. Corregidor se je sporazumel s predstojnikom, da odvrne vse sumnje. Drugi menihi so mislili, da je mrtvi don Pedro podlegel v boju s kakim neznanim vitezom, in da je bil nato prenešen v samostan, kjer je umrl. Ne bom skušal sketati, kako je dona Juana grizla vest in peklo kes. Z veseljem se je podvrgel vsem kaznim, ki mu jih je naložil prior. Vse dni svojega življenja je imel ob konen postelje obesen meč, s katerim je prebodel dona Pedra, in kadarkoli se je ozrl na nj, je molil za umorjenca in za vso njegovo nestrešno rednino. In da bi izruval iz srca še zadnji ostanek ponosa in ošabnosti mu je opat ukazal, da mora iti vsako jutro v kuhinjo, kjer mu je kuhar priložil za ušesno. Kadarkoli je bil udarjen v eno lice, je brat Ambrozij ponudil še drugo in se zahvalil za ponižanje. Deset let je živel v samostanu in nobeno zlo dejanje ni skali njegove pokore. Umrl je čeden kakor svetnik še pri onih, ki so ga poznali za njegove mladosti. Na smrtni postelji si je izprosil kot milost, da ga pokopljejo pod cerkveni prag, da bo vsak, kdor bo vstopil, šel čez nj. Hotel je še, da bi na njegov grob vsakič sledil napis: — Tu počiva najslabši človek, kar jih je kdaj živel. — Toda niso mu izpolnili vsega, kar je želel v svoji veliki ponižnosti. Bil je pokopan poleg glavnega oltarja v kapeli, ki jo je dal on sezidati. Res so dali vklesati v skalo, ki pokriva njegovo truplo, začeljeni napis: — Tudi pristavili so tudi dolg slovesov na njegovo izprobenje.

NOVA IZNAJDBA

Na shiki vidne inženirja F. E. Kennedyja in njegov najnovejši motor. Motor je napravljen po uzoru parnega stroja, toda mesto pare ga žene stisnjen zrak.

V kitajskem ujetništvu.

Nizozemski misijonar Van Cille, ki je bil 78 dni v ujetništvu kitajskih roparjev, opisuje v nekem nizozemskem misijonskem listu, kaj je ta čas doživel.

Misijonar meni, da so ga roparji vzeli kot talea, da bi izsilili od gubernerja, da jih sprejme v redno vojsko. S tem, da so njeli Evropejca kot talea, so hoteli spraviti gubernerja v težaven položaj; tupali so, da bo iz strahu pred izrozmestvom storil vse, samo da dobi talea inozemca iz rok roparjev. Roparji se imajo navadno za tako močne, da mislijo, da lahko tudi redni vojski kljubujejo. Policija je zadnja leta tako slabotna, da se za domačine, ki postanejo žrtve roparjev, skoraj ne zmenijo. Če hočejo roparji pritisniti na oblast, si zato raje izbere inozemec kot talec. Tako so tudi predlanskim njeli misijonarja Van Praeta. — Mandarini se ne brigajo dosti za blagor ljudstva, mirno gledajo, kako roparji more domačine in le, če se kakemu tuju kaj zgodi in se je bati intervencije drugih držav, se gospodje zganijo. Pa ne, da bi skušali tolovajstvo enkrat za vselej zatreti, kaj še! Se pogajajo se z razbojniki.

O svojem ujetništvu pripoveduje ta misijonar sledeče podrobno:

Ko je jahal z roparji skoro dve uri, so mu dejali, da se bližajo mestu Tokoto. Tam pa so nepričakovano zadeli zopet ob vojaštvo in zbežali v peščeno gričevje ob Rumeni reki, najprej proti vzhodu, nato proti severu. Po dolgem času so se nekoliko oddahnili.

— Bil sem vedel od napora in lakote, — pripoveduje misijonar. — V neki hišici sem slučajno našel malo kuhane, a nečimarnega krompirja, ki je bil morda pripravljen za živino. Vse, kakor sem si mislil, da ga v skrajni sili, v kakršni sem bil, lahko nekaj vzamem. Prišel mi je res prav kajti se preden sem bil pri "desertu", je šel zopet od ust do ust oni zopni "Kaj pa" — "naprej!". Odveč bi bilo povdarjati, da je vladal strah po vsej okolici. Kakor hitro je v kako vas prišla novica, da gredo roparji, je vse prebivalstvo pobegnilo. V neki vasi, kjer katero smo šli, stanuje rod-bina Lou. To pogansko rednino po vsej okolici zelo spoštujejo, ne samo radi njenega bogastva, ampak predvsem zaradi dobrotljivosti njenega poglavarja, ki re-vežem in beračem rad pomaga. — Tega bogataša seveda roparji niso mogli pustiti pri miru. On ni zbežal, vedel je, da bi mu potem razbojniki dom izropali. Ko so roparji prišli, je bilo vse pripravljeno za sprejem. — Dobrodošli, gospodje, — jih je pozdravil Lou. — pričakoval sem vas že večerjaj. — Roparji so si brez posebnih poklonov postregli z vsemi dobrotami, ki jih je Lou zanje pripravljal. Dobričina je potem pa moral n- gotoviti veliko praznino v svoji kašči, kajti roparji so bili sestra-

Vsak tujec, ki se mudi v Sevtiji, obišče njegovo bolnico in njegov grob. Murillo je okrasil kapelo z mnogimi mojstrskimi slikami. — "Vrnitev izgrubljene sina" in "Ribnik pri Jerihi", kateri sedaj romarji občudujejo v galeriji g. maršala Soula, sta nekajdi krasiti stene bolnice, ustanovljene po donu Juanu.

KONEC.

dami in nimajo navade, da bi se sramovali. Že ob svojem prihodu se bili banditi poskrbeli, da so dobili v svoje roke uglednega člana rodbine kot talea. Iztekli so ga tik pred vasio v nekem jarku, kjer je bil skrit, in ga odpeljali s seboj v vas. Mož je bil zelo rejen in ves iz sebe od strahu. S salvami smeja so ga izlekli iz njegovega skrivališča.

Pričakoval sem, da bodo Louov dom temeljito izropali, a k sreči so dobili nenadoma povelje, naj se hitro odpravijo; in hiteli so tako, da so celo debelega talea pozabili. —

KOLIKO KINEMATOGRAFOV JE NA SVETU

Paralelno s silnim razmahom filmske industrije narašča tudi število kinematografov na svetu. Pred nami leži statistika, iz katere je razvidno, koliko kinogledališč je na svetu in koliko jih od-pade na vsako državo. Naravno, da glede števila prednjačijo Združene države, ki imajo okoli 15.000 kino gledališč. V ostalih delih Amerike je okoli 4.000 kinematografov, in sicer v Južni Ameriki 1.700, v Kanadi 1200 in v Centralni Ameriki 1100. Kakor je videti, je torej največ kinov v Združenih državah, kar je povsem umljivo, če upoštevamo, da je tu centrum najjačše filmske industrije na svetu, sedež filmskih trustov itd. — V Evropi je najmočnejše razvita filmska industrija v Nemčiji in zato poseduje Nemčija tudi največ kinogledališč. Število kinematografov v Nemčiji znaša približno 3500, vendar to število znatno pada, ker podjetja radi prevelike lavne obremenitve propadajo.

Sicer propada tudi nemška filmska industrija. Večina dobrih igralcev je zapustila Nemčijo. — Zvečini jih je vsemogočni dolar. Tako delujejo v Ameriki že več let Lubitsch, Pola Negri, ki je sicer redem Poljakinja, vendar je po-pred sodelovala pri nemškem filmu, sedaj sledi sloviti Jannings, pojdejo pa še drugi. Sicer v ostalem minogrede povedano, se sedaj v Nemčiji že producirajo ameriško nemški filmi. Podjetni Amerikanci so si že skoraj osvojili ves svetovni filmski trg.

Toda nadaljujmo statistiko: — V Angliji je 3500 kinematografov, isto v Rusiji. V Franciji 2600, v Italiji 2200, v Češkoslovaški — 876, v Belgiji 860, na Švedskem 800, v Avstriji 585, na Poljskem 420, v Madžarski 350, na Danskem 300, na Španskem 300, v Romuniji 270, v Jugoslaviji 180, v Švici 170, na Finskem 132; ostale balkanske države in Turčija pa jih skupno posedujejo okoli sto.

Usoden padec s telegrafskega droga.

Iz Londona javljajo: Te dni sta bila zaposlena v bližini kolodvorja dva brzojavna mojstra, ki sta po-pravljala žice na telegrafskih dro-gih. Opravljala sta svoje delo v vi-šini 40 metrov. Naenkrat pa se je drog nagnil, zlomil in padel na tla. Oba moža sta treščila na zem-ljo in sta bila na mestu mrtva.

BARVA ČLOVEŠKE KOŽE

Pri raznih človeških plemenih nahajamo vse mogoče prehode in nijanse od najtemnejše črne do čisto bele barve. Na podlagi tega dejstva je tudi Linné napravil svojo razdelitev človeških plemen.

Kakor je gotovo že mnogim znano, zavisi barva kože od barve in množine pigmenta, ki se nahaja v koži. Solberg razlikuje na podlagi svojih raziskovanj štiri vrste pigmenta: rumenega, blede-rdečega, rjavordečega in črnega. Pri svetlih rasah prideta večinoma samo prvi dve, oziroma tri komponente v postev. Pri nas be-lokožeh je pigmenta tako malo v koži, da je skoraj prozorna, rož-nato barvo pa podeli naši koži kri, ki kroži tik pod kožo. Indi-janci imajo v svoji koži samo rja-vordeč, črne pa samo črn pig-ment. Mongoli, rumenokožeh imajo v svoji koži samo rumen in rja-vordeč pigment in sicer v toliki meri, da se ne poznajo žile pod kožo. Kakor pa se posamezni pig-menti v koži mešajo, tako dobimo tudi različne nijanse. Črne cen-tralne Afrike imajo v svoji koži poleg črnega tudi rjavordeč pig-ment, ali vendar črni prevladuje.

Koža potemni najbolj pod vpli-vom solnčnih žarkov. Koža be-lokoža na žgočem solncu kmalu močno ogori, dočim pri Mongolih samo nekoliko porjavi. Naša ko-ža se celo lahko vname in izpah-ne, ako je preveč izpostavljena solncu, medtem ko temne rase pri tem nikake bolečine ne čutijo. Ker pri njih koža samo nekoliko potemni. Na to pravzaprav ne vpli-va vročina solca, temveč pred-vsem kemični žarki spektra, modri in ultravijolični. Ako si nama-žemo kožo z modro, rdečo ali ru-meno barvo, ne učinkuje na ta del še tako huda vročina solca, ker te barve kemične žarke odbijajo. V tem torej vidimo tudi vzrok, za- kaj v tropskih in sploh v vročih krajih lažje prestajajo barvokož-eh kot pa mi belokožehi. Z ozirom na jakost teh kemičnih žarkov nahajamo vse mogoče nijanse kož-nih barv, ki končno niso drugega mego kombinacije vseh štirih pig-mentov.

Posamezni antropologi so celo skušali sestaviti barvno skalo vseh mogočih barvnih nijans člo-veške kože. Brocas je na primer našel 34 nijans. Dandanes se še najbolj rabi barvna skala, ki sta jo sestavila Topinard in Schmidt. Razlikujeta samo osem nijans, pri katerih navajata tudi konkret-ne primere. Za najtemnejše rdeče-rjavo oziroma skoraj črno nam služijo za primer abesinski. Hamiti, za temnorjavo, ki prihaja v rdečo, so Dravida in Melaneziji ter Avstraleci, za temnorjavo, ki prehaja v rumeno, pa Malajci. — Nato imamo svetlejšje polti. Bakre-no - rdeči so Fulbe zamorci, rume-ni ali olivni so večinoma ameriški Indijanci. Bele barve, ki prehaja v rumeno, so Kitajci; Španci in Italijani pa so bele barve, ki pre-haja v rjavo. Končno imamo še najsvetlejšje nijanso, belo barvo, ki prehaja v rožnato. Tako kožo imajo večinoma vsi Evropejci, raz-en prej naštetih južnih narodov.

Gledališče—Glasba—Kino

POVRATEK "BLOSSOM TIME" V JOLSON'S THEATRE.

Tekom zadnjih petih letih so igrali krasno godbeno komedijo "BLOSSOM TIME" po vseh več-jih mestih dežele. Dne 8. marca se pa zopet vrne v Jolson's gledali-šče. Messrs. Schubert, pod kojih nadzorstvom se vrše predstave, pravijo, da se bo predstavljanje vršilo le omejen čas.

Le malo iger se je gledalcem ta-ko priljubilo kot se je ta godbe-na komedija Franza Schuberta. Dejanje se vrši na Dunaju ter je vzeto iz Schubertovega življe-nja. Snov sta priredila za oder A. M. Willner in H. Reichert. Pes-mi je zložila Dorothy Donnelly.

Prvo dejanje se vrši pred neko restavracijo v Pratru. Tam se se-stane Schubert z Mitzi Kranz ter se zaljubi v njo. Tudi ona je za-ljubljena, toda ne v njega, pač pa

samo v njegovo godbo. Kot mo-škega ima pa rajši barona von Schobera.

Krasne melodije Schubertove "Serenade" in njegove "Pesni-ljubezni" morajo vsakogar oča-rati.

K popolnemu uspehu je največ pripomogel skladatelj Signund Romberg.

ALI VESTE —

da se bo vršil to poletje v Chica-gu velik eharistični kongres in da bo navzoč tudi ljubljanski škof dr. Jeglič? Ali veste, da so kadil-ci spoznali, da je turški tobak v Helmars finejši in boljše kakovos-ti kot pa v drugih cigareтах?

V Puli

ne bodo povzeli stanovanske na-jemnine do 1. septembra t. l. Ta-ko so sklenili na posvetovanju hiš-nih posestnikov, zastopnikov tr-govske zbornice in fašistovskih voditeljev pri istresnem prefektu Cassiniju.

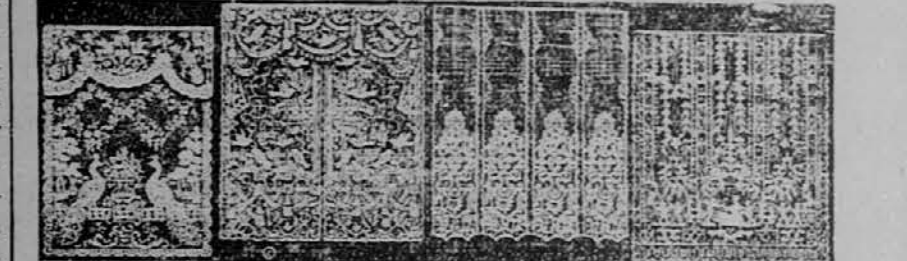
PRISTNI BOLGARSKI ŽELIŠČNI ČAJ

Vzemite ga vrelega za odpravo prehladov in zaščito proti influenci, gripi in pljuč-nici.

H. H. VON SCHLICK
mož z Bolgarskim Čajem.

FONOGRAF BREZPLAČNO

ZASTORI ZA DVOJE OČEN
Tukaj se vam udi poljubi, da dobiti lep fonograf BREZ-PLAČNO. Imu močan motor ter dva velika zastera, ki ste jih dobili od nas. Vrednega damo fonograf brezplačno, če nam takoj pošljete naročilo za zastore, ki so naslikani zgoraj. Mi imamo te zastore v raznih vzorcih, napravljene iz svežega in močnega blaga. Trdajl vam bodo dolgo časa. Vsi nova uroci iz tovarne. Veliki so dovolj za velika okna. Uroci je umetniški ter bo ugajal vsaki ženski. Videti jih morate, da lahko pre- cente njihovo lepoto, okrasili bodo vaše sobe. Ti zastori so bili jako dragi, tako da so jih mogli samo bogatini imeti, mi jih pa prodajamo po tako niski cen, samo za kratak čas. Popolna skupna za dve okna samo \$5.45. Poletnega dobiti fonograf brezplačno. Samo pomislite, po kako niki ceni dobiti vse to. Ne mudite. Takoj nam pišite, ko prečitete ta oglas. Ne pošiljte nobenega denarja. Samo pride-nite narokilo 25 centov za pošiljalne stroške, \$5.35 boste pa plačili, ko sprejmete. Izkoristite takoj to priliko in pišite na:

WALTER SPECIALTY CO., 1217 N. Paulina St., Dept. 444, Chicago, Ill.

P R V O
SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO
s parnikom "PARIS"
10. aprila 1926.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE
s parnikom "PARIS"
22. maja 1926.

Potniki bo spremljal naš uradnik prav do Ljubljane, Pazil bo na prtljage in gledal posebno na to, da bodo vsi potniki udobno in brez-skrbno potovali.

Na razpolago imamo posebni oddelke za naše potnike, najboljše kabine v sredini parnika z 2., 4. in 6. posteljami.

Vozni list stane do Ljubljane \$16.77 z vojnim davkom in železni-co vred, za tja in nazaj pa samo \$206.00 in \$5.00 vojni davek.

Vsi potniki, ki so se kdaj vozili s tem parnikom, so bili zadovoljni z vožnjo, kabinami, hrano, postrežbo, sploh z vsem tako, da so ta par-nik tudi drugim priporočali.

Kdor želi potovati, naj se obrne za pojasnila čimprej na:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Slovensko - Amerikanski Koledar
za leto 1926.

je gotov in smo ga razposlali vsem, ki so ga do zdaj naročili.

Letos je zelo zanimiv in bo vsak zadovoljen.

Cena mu je 50c.

Kdor ga želi imeti naj pošlje znamke ali pa money order.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

39

(Nadaljevanje.)

— Kaj se je zgodilo z menoj? — je vprašala Iris začudeno ter se pri tem napol vrtela. — Vse se mi vrti v glavi, — je menila smehljaje, — in tudi v ušesih mi šumi. Ali sem kam padla?

Marcel je podprl njeno glavo, ki se je nagibala na stran kot uvencna cvetka ter na kratko prosil Sigrid, naj prinese čašo težkega vina. Sigrid pa je stala bléda, bléda kot smrt ob vznovžju zofe, prav kot da hoče pasti sama v nezavest in to je napolnilo Marcela s sočutjem in odšel je sam po vino, da ne alarmira hiše.

— Uboga Sigrid, ali sem te tako prestrašila? — je vprašala Iris sočutno.

Knez se je hitro vrnil s čašo šeri-vina. Iris je izpraznila čašo na polovico in kmalu nato se je vzravala ter smeje izjavila, da bi zopet lahko plesala valček. O tem pa ni hotel knez seveda nič vedeti. Potegnil je ženo poleg sebe na zofo ter naslonil njeno glavo na svoje prsi.

— Najprvo boš ubogala in nato plesala, — je menil veselo in obrnjen proti Sigrid, ki je bila še vedno bléda ter se solzila, je dostavil.

— Sedi semaj poleg naju ter se pomiri. Vidiš, Iris je zopet popolnoma dobra. Povej, kako je vse to prišlo.

Sigrid je omahnila na prvi stol, kajti ne mogla bi še nadalje stati. Podprla si je glavo z obema rokama, molčala par trenutkov ter pričela nato z enoličnim glasom:

— Nasla sem Iris v knjižnici pred črno škrinjico s pismom očeta, iz katerega je padel ključ na tla, ko sem jo od zadaj objela. Pobrila sem ključ ter vprašala če naj odprem škrinjico in to sem tudi stala, ko je rekla: — Da. Na povelje Iris sem tudi vela stvari iz škrinjice, — nakit, lase, robce in bele rože. Ko sem vse to položila na mizo, sem se obrnila proti Iris ter zagledala slednjo sedeti nepremično na stolu, z nepremičnimi, topomi očmi. To me je tako prestrašilo, da sem jo naglas poklicala, — nakar je vstala, napravila par korakov ter se nato zgrudila. Pokleknila sem poleg nje, dvignila njeno glavo, — tedaj je odprla oči, — in v istem trenutku si vstopil ti, Marcel.

Umolknila je ter si obrisala solze z lica.

— Da, tako je bilo, — je priklimala Iris, ki se je pri tem stresla. — Vem, da sem hotela čitati pismo, a nato je prišlo nadme, prav kot takrat v Florenci, saj veš, Marcel. . . O, sedaj se spomnim, da me je Sigrid predramila iz te ohromelosti in da sem nato videla sliko, — sliko Sigrid. Ležala je v škrinjici.

— To bi bila prečvrta copernija, draga, — se je smehljaj knez, ki ni mogel vrjeti.

— Škrinjica je res vsebovala medaljono s sliko otroka, plavalasga in medročkega, — in otrok je bil sličen Eriku, — je potrdila Sigrid.

— In pismo? — je vprašal Marcel z veliko napetostjo.

— Nisem ga še prečitala, — je rekla Iris, s prepričanjem resnosti, vsprico katerega je Sigrid nehoti povesila oči.

— O, ve Evine hčerke, — je vzkljnil knez z lahkim očitanjem. — Ali je bila vajina radovednost glede skrivnih zakladov škrinjice res tako velika, da sta jih hoteli videti, še predno bi dalo pismo očeta potrebna pojasnila?

— Da, Marcel, prav imaš, — je rekla Iris, ki se je vedno pogotujala za pravico in racio. — Dam ti svojo besedo, da bi se to ne zgodilo, če bi se me ne lotil on strašni občutek, ki je ohromil v meni vsak pravi čut in vsako mišljenje. Kar pa se tiče Sigrid, ni mogla sploh vedeti, če sem čitala pismo ali ne.

Sigrid je zopet povesila oči.

— Ne, tega nisem mogla vedeti, — je ponovila mehanično. Nato pa se je dvignila. — Rada bi šla v svojo sobo, — je rekla obotavljaje.

— Da, draga, le pojdi ter se odpočij. Poslala ti bom navzgor vina in nekaj prigrizka, — je odvrnila Iris prisrčno, ko je vstala ter stisnila ledeno mrzlo roko sestre.

Sigrid je odšla.

Nekako dve uri pozneje je nekdo potikal na njena vrata in knez Visjegradski je stopil v njeno lepo sobo, kjer je sedela pri vratih, vodečih na balkon ter čitala knjigo.

— Prihajam, da ti sporočim, da se je Iris zopet popolnoma opomogla, — je pričel prijazno. — Z ostalimi smo se dogovorili za danes popolno lovsko partijo. Moja sestra se je spomnila na vožnjo z jadernim na neki majhni otok, kjer smo nekoč pili čaj v neke vrste svetem gaju. Ali moreš prenesti morje?

— Popolnoma. Zelo lepo bo to, — je menila Sigrid.

— To upam, kajti vreme je krásno in tudi veter je ugoden. Morski zrak bo koristil tebi in Iris ter ojašil vajine živce. Ali greš?

— Gotovo, — je zajecala Sigrid. — Bil je le strah, ko je Iris omahnila na tla. . .

— Vem, — jo je prekinil Marcel dobrohotno. — No, čitala sva pismo tvojega očeta. Priporoča uničenje stvari, vsebovanih v škrinjici in mesto Iris sem jaz prevzel izpolnitev te želje. Kaj pa ti je? — se je prekinil, ko si je Sigrid za trenutek z robcem pokrila obraz.

— Nič, — je odvrnila medlo. — Le vročina. Ne smela bi odpreti vrat balkona v tem dnevnem času.

— Da, boljše bi bilo, da jih nisi odprla, — je pritrdil knez, ki je nato nadaljeval: — Iris je mnenja, da uničenje nakita lahko izostane in ker je vedno taktična in pravih misli, me je prosila, naj izročim nakit kakemu dobrodušnemu namenu. To pa ni vse, radi česar sem prišel k tebi, Sigrid. Storiš sem to v občutku, da so bile moje misli danes krivične.

— Tvoje? Krivične napram meni? — je vprašala Sigrid, vsa zmedena.

— Da. Domneval sem, da si zopet hipnotizirala Iris. To je bil podel sum in tudi ničvreden sum, kot je pokazala tvoja skrb za Iris. Moe prepričanje pa je, da se človek nikdar ne poniža, temveč da je celo častno zanj, če prizna krivico in v sled tega sem prišel sedaj k tebi, da ti rečem, da prav iz srca obžalujem svoj sum proti tebi. Še več. Strah in skrb, ki si jo kazala za Iris, eta me oprostita grdega občutka, da ne ljubiš svoje sestre več tako kot si jo ljubila nekoč. Ni v tvoji naravi dajati svojim čustvom izraza in s tem moramo računati. Torej, — naša dobra sestra za vedno!

S pristno prisrčnostjo je stisnil knez ledeno-mrzlo roko Sigrid ter se sklonil navzdol, da poljubi njeno čelo. Tedaj pa se je lotila omedlevica, — opotekla se je in knez jo je moral držati. Nato pa se je ozrla vanj z izrazem neizključive bolesti v svojih drugače tako mrzlih očeh.

— Imej usmiljenje z menoj in potrpljenje, — je rekla pritajeno, — tako samotna sem in brez ljubezni. . .

IZ SPORTNEGA SVETA

Najboljša igralka tenisa na svetu, Francozinja Suzana Lenglen, ki je pri zadnjih tekmah v Franciji porazila ameriško šampjonko Helen Wills.

— Nikdar pri nas, — je odvrnil knez prisrčno, se sklonil navzdol ter poljubil njena usta v potrdilo, — kot poljubi brat svojo sestro. Nato pa jo je povedel nazaj k njenemu stolu, se poslovil od nje ter odšel.

Ko so zamrli odmevi njegovih korakov, je pohitela Sigrid k vratom, jih zapahnila od znotraj ter se vrgla nato na tla, kjer je obležala kot od strela zadeta. Obraz si je pokrivala z rokama in njeno telo je stresalo krčevito ihtenje. Šele hrup, ki je prišel iz veže, jo je predramil. Vstala je ter odšla proti ogledalu, pred katerim se je ponavali oblačila. Zrelo je s strašno razločnostjo kazalo njeno blédo, spačeno lice.

— Tako izgleda lažnjivka, krivoprisežnica, sleparka, — je rekla ter priklimala svoji podobi v ogledalu. — Da, le imenujmo stvar pri pravem imenu, kajti sami sva, Sigrid Vrbska! Lagala si, lagala iz same strahopetnosti in ničvrednosti. Krivoprisežnica si, ker si ravnovala proti njegovi želji, ki bi ti morala biti sveta, kot da si položila prisego in vajala si ga, ko si sprejela njegovo plemenito opravičilo ter ga osleparila za njegov poljub. Ah!

Povesila je glavo in debele solze so pričele kapljati na njeni roki, solze, ki niso izvirale iz svetega vrelca, pač pa solze zavisti, ljubosumnosti in onemoglega srda nad srečo bitja, ki ji je stalo najbližje. Sigrid je mislila na te solze.

— Kaj pomaga, če me je poljubil! To me je napravilo še bolj bedno, — je mrmrala, ko si je razpela lase. — Proč moram od tukaj, — ker ne prenesem, da bi videla njo v sreči in sijaju. Zakaj ni mogel ljubiti mene, koje sree mu je pripadalo od prvega trenutka naprej, ko sem ga videla? Če bi ljubil mene, bi postala dobra in velikodušna, — ne, ostala bom tukaj! — je zakričala ter se udarila po čelu. — Privedla, ki sem bila s svojim neprikritim sovraštvom, s svojo trpkostjo, katero je lahko vsakdo videl kot beli dan, trikrat na prismo! Sedaj vem, kako moram pričeti. On sam mi je povedal ter mi raztrgal s svojim poljubom kopreno z mojih oči. Kaj sem hotela doseči na ta način? Nič drugega kot to, da bi se me skušali iznebiti čimprej mogoče. Tako pa. . . Kdo ve, Sigrid Vrbska, če ne boš še triumfirala. . . In jutri bo prišel Cavaliere. . .

Pol ure pozneje se je udeležila Sigrid, sicer še vedno bléda, a drugače mirna in vesela, skupnega zajtrka, srčno pozdravljena od Iris, ki se je v svoji brezskrbnosti obtoževala, da je prestrašila svojo sestro.

(Dobro neobdružiti)

Par nasvetov materam.

Večkrat slišimo, da mora nosečnice ženske že vevetele. — Joj, kako velika je že vaša hčerka, kmalu bo za možitev! — se marsikdo začuden oglasi. In me, ki živim lan z dnem z njimi, tega ne vidimo. Imamo pač svoja dekleta, še vedno za otroke, katere moramo voditi, vzgajati in zanje skrbeti. Ostanemo pač njihovi učitelj in vzgojitelj — ne pa tovariši in prijatelji. Me same grešimo, la jih ne uvedemo v življenje, ki ne živimo tako, kakršno je, ker ne delimo z njimi svojih kričev in težav, pa tudi ne veselja. In ker ne znamo pridobiti o pravem času tiste prijateljske naklonjenosti otrokove se nam hčerka v tej dobi odtuji. S tem pa smo izgubile ključ do medsebojnega razumevanja.

Ko opazimo, da ima doraščajoč otrok že svoje samostojne pojme in nazore o svoji okolici, ne smemo otroka odpraviti z onim običajnim: — Kaj te to briga? — ali — Ti še nimaš pravice govoriti! — ali — Ne bodi tako sitna in razlovedna! — Poslušajmo raje mirno, kaj otrok pove. Tako izvemo, kaj misli, kaj čuti, tako izvemo njegove misli — in nadaljna vzgoja ni težka. Mati, ki si je priobila zaupanje svoje hčerke, ki ne graja in kara pri vsaki priločnosti, ta mati bo lahko kmalu opazila dobre strani take metode. Otrok nima več skrivnosti pred materjo, ker tega več ni potreba. Mati se s hčerko pogovori o vsakem delu, zabavi, izprehodu; to je čisto drugače nego pri starih, ki nimajo smisla za težnje svojih otrok.

Čas zrelosti pri otrocih pride navadno tako naglo, da se tega komaj zavedamo. Šele ko vidimo doraščajoče otroke svojih znancev, opazimo, da so tudi naše

SAMO 6 DNI PREKO

s ogromnimi parniki na olje

FRANCE — 3. aprila

PARIS 10. aprila.

Havre — Pariško pristanišče.

Kabine tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pilaja.

French Line
19 STATE ST. NEW YORK
all lokalni agentje

Navadno se potem opravičujejo: — Hotela sem te le osramočiti, da bodo tudi drugi vedeli, kak otrok si ti! — Toda v tem slučaju se le mati sama osramoti, ker ne zna ustvariti one medsebojne vezi ljubezni in solidarnosti med seboj in hčerko.

Dobijo se, žal, tudi matere, ki se še same rade zabavajo, ki smatrajo v svojem egoizmu doraščajočo hčerko kot neljubo konkurenco in jo zato celo sovražijo. O teh materah ni izgubljati besed, ker jih je menda le malo med nami.

Imamo pa tudi matere, ki hočejo hčerki vsiliti svoj lastni okus. Kakor hitro je hčerka dosegla neko dobo starosti, se bo v njej vzbudil lasten čut človeka, ki bo ovrgel vse, kar ji ne prija in otrešal se bo vsakega tujega vpliva. — Pustimo zato vsakemu otroku svoje veselje in zanimanje do tega, kar mu je najljubše. Nekateri ima rad lepo knjigo, drugi živali, tretji godbo in igre; kar je do bregega, podpirajmo in vzpodbujajmo, kar je res slabega, pa grajajmo in zabranjujmo. Vsak ima pravico do lastnih opazovanj in sodbe; tega razveseli smreka v gozdu, drugega pa ponižna vijolika v gimu. Res napravi otrok marsikatero neumnost, a če s tem ni nikomur škodoval, če s tem vzbudi le splošno veselost — čemu bi ga grajali? Razsodno in zaupljivo mater bodo smatrali otroci kot prijateljejo, vedno se bodo z njo posvetovali, jo ljubili in spoštovali — ona pa bo ostala še v pozni starosti vedno mlada, ker bo živela mladost svojih otrok.

S. J.

SALOMONSKA SODBA

Prejšnji maroški sultan Mulej Hafid je bil strašen kvartopirec, pri tem pa je ukrivil rad pravico v svoj prilog, ali po domače rečeno goljufal, če je le mogel. Zakaj pri hazardnih igrah to ni tako lahko. Nekoč je oblašal za znaten znesek nekoga Angleža. Ko je hotel ravno — zadovoljno se smehljaje, pobirati velik kupček zlata za pas, mu je dejal ozlovoljeni Anglež:

— Slabo boš storil, zastopnik prerokov, če vzameš denar. Koran ti to prepoveduje.

Mulej Hafid je trenutek okleval. Anglež je imel popolnoma prav in ponosni musliman ne bi rad videl, da bi mu delal nevernik upravičene očitke.

Na drugi strani pa je ležal tu denar. . . Naj odloči kdo drugi Mulej Hafid se je obrnil proti nemu od gledalcev, ki je slovel kot dober poznavalec mohamedanskega prava.

— Ti si velik kadi. Povej mi, če smem denar vzeti ali ne, — mu je dejal.

Kadi je bil v veliki zadregi. Če reče da, se pregreši zoper verski zakon, če pa reče ne, pade pri sultanu v nemilost, kar ga utede eventuelno stati glavo.

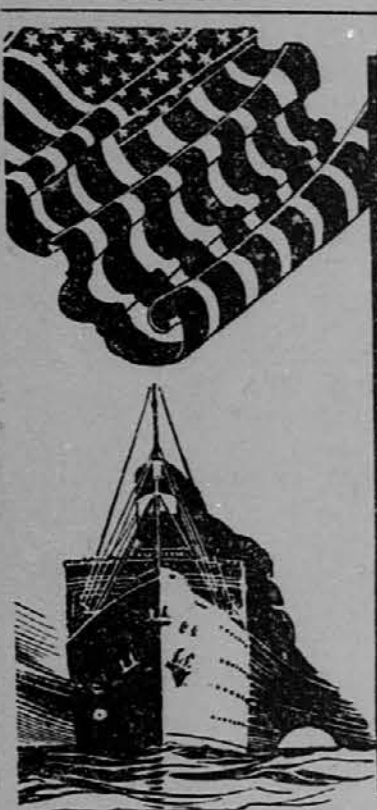
Toda kadri ni slovel zaman radi svoje modrosti. Odgovoril je:

— O, zastopnik prerokov! Če si igral pošteno, ne smeš vzeti denarja. Kajti potem si ga pridobil po naključju. In znamo ti je, da sveci zakon prepoveduje obdržati stvar, ki smo jo pridobili po naključju. Če si pa pri igri goljufal, potem se imaš zahvaliti za to, da si dobil, svoji pameti, ne pa nato, da si dobil denar brez pomisleka.

— Ti si najmodrejši sočnik na svetu, je vzkljnil sultan ter vtaknil denar za pas.

Kretanje parnikov - Shipping News

6. marca:	Berengaria, Cherbourg; France, Havre; Orduna, Cherbourg; York, Bremen.	23. marca:	Martha Washington, Trst.
10. marca:	George Washington, Cherbourg in Bremen.	24. marca:	Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
11. marca:	Mount Clay, Hamburg.	25. marca:	Columbus, Bremen; Westphalia, Hamburg.
13. marca:	Majestic, Cherbourg; Bremen, Bremen; Andapa, Hamburg; New Amsterdam, Rotterdam.	27. marca:	Olympic, Cherbourg; Ohio, Cherbourg.
17. marca:	La Savole, Havre.	31. marca:	Berengaria, Cherbourg; Suffren, Havre; Arabia, Hamburg; Republic, Bremen.
18. marca:	Cleveland, Hamburg.	10. aprila:	Paris, Havre. SKUPNI IZLET.
20. marca:	Leviathan, Cherbourg; Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg; Veendam, Rotterdam; Berlin, Bremen.	22. maja:	Paris, Havre. SKUPNI IZLET.
22. marca:	De Grasse, Havre.	22. junija:	Pres. Wilson, Trst. SKUPNI IZLET.

United States Lines

45 Broadway (Phone, Whitehall 2800) New York City

NAZNANILO.

Rojakom naznanjamo, da je postal naš zastopnik za Cleveland in okolice

Mr. LOUIS RUDMAN, si je v Indianapolis, Ind., zastopal naš list nad dvajset let. Pred kratkim je bil ustanovljen stalno bivališče v Clevelandu ter nam sporočil, da namerava tudi v Clevelandu vršiti isto delo za naš list, ki ga je tako uspešno vršil v Indianapolisu.

Mr. Rudman je mož poštenjak od nog do glave ter mu v vseh ozirih lahko zaupate. Pravico ima pobirati naročnino za naš list, sprejemati denar za oglase in naročila za knjige, ki jih ima Glas Naroda v zalogi.

Rojakom ga toplo priporočamo ter želimo, da mu gredo na roko Uprava "Glasa Naroda".

POZOR ROJAKI!

Naš potovalni zastopnik Mr. JOHN ŽUST bo obiskal rojake po Lawrence Co., Penna. — Komur je potekla naročnina na Glas Naroda, naj jo obnovi pri njem. Tu di sprejema naročila za razne knjige, ki jih imamo v zalogi. Rojakom ga toplo priporočamo.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krásno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

STANOVANJE SE ODDA

Ridgewoodu, 4 sobe, kopalnice, elektrika; \$30.00. — F. Melkinc, 208 Conover St., (Erie Basin) Phone 4861.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati stari kraj, je potrebno, da je na ančno poučen o potnih listih, pr jagi in drugih stvarih. Pojasnila, ki vam jih namoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi pr poročamo vedno le prvotne par-uke, ki tmajo kabine tudi v III razredu.

Glasom nove naselniške postavi, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorejo tudi nedržavljan-lobiti dovoljenje ostati v domovini mo leto in ako potrebno tudi delj-omadnega dovoljenja tadeja ger-azni naselniški komisar v Wash-ington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpušovanjem, te se pošlje prošlico v stari kraj gla-om cenovne odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCN IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj mu prej piše na pošto. In Jugosla-vije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 napre-veliko leto po 671 priseljenecov.

Ameriški državljanji pa samorej-dobiti sem žene in otroke do 18. le-ta brez, da bi bili žene v kvoto. T-rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Starši in otroci od 18. d-21. leta ameriških državljanov s-tanje prednost v kvoti. Pilitis s-pojasnila.

Prošamo vrniti liste na vsi po-se: tudi preko Trsta samorejo Ju-soslovani sedaj potovati.

Frank Sekser State Bank

82 Cortlandt St., New York